

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—, za ino-
zemstvo Din 40.—, neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Kraljeva ulica št. 51.
Telefon št. 2074 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2499.Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštne c. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha číslo 180.
Wien, Nr. 105.441.

Ljubljana, 9. junija.

Rumunska vladna kriza ni prišla ne-
pričakovano. Poznavači razmer v tej
sosednji deželi so jo napovedovali že
več tednov. Razloga, da je do izpre-
membe na vladnem krmlju v Rumuniji
moralo priti, sta v bistvu dva. Prvi je,
da ministrstvo generala Averescu na-
vzlic veliki večini v parlamentu ni ime-
lo pravih korenin v narodu in ni pre-
stavljalo realnih gospodarskih in poli-
tičnih faktorjev v kraljevini. Drugi va-
žnejši in nujnejši razlog pa je iskal v
kraljevi težki bolezni, ki sicer, kakor
se zatrjuje, ne zadaja neposrednih skr-
bi, vendar neprestano lebdi kot temna
senca nad rumunsko politiko. Odločujo-
či dvorni krogi in tudi sam kralj Fer-
dinand so se hoteli pravočasno pobri-
gati, da dobi Rumunija trdnjši in stal-
nejši režim za slučaj kraljeve smrti, s
katero je treba računati prej ali slej. Na
vsak način so ti krogi želeli preprečiti,
da bi eventualna izprememba na pre-
stolu izzvala težji potres v rumunskem
javnem življenju, ki bi utegnil imeti us-
dopolne posledice. Režim generala Ave-
rescu se je zdel tem krogom nezanes-
ljiv, razširili so se celo glasovi, da si je
nameraval general zasigurati izredna
pooblastila, ki bi ga za slučaj kraljeve
smrti popolnoma oprostila vse parla-
mentarne in javne kontrole. Da, čulo se
je celo, da je pripravil Averescu prav-
cat državni udar.

Dejstvo, da so generalovo vladno od-
stranili na tako neljubni način in brez
vsakih težav, potrjuje, da Averescu
s svojo parlamentarno večino nika-
kor ni imel prave in realne moči v Ru-
muniji. Averescu je prišel na oblast po-
tem, ko je lanskega marca odstopil
Bratianov liberalni kabinet. Čeprav so
imeli liberalci veliko večino v držav-
nem zboru, vendar je smatral njihov vo-
ditelj Bratianu, ki je ena najinteligent-
nejših političnih glav v Rumuniji, da se
mora liberalna stranka, ki jo je dolgo-
trajno izvrševanje oblasti jako načelo,
za nekaj časa osvestiti in okrepiti v opo-
ziciji. Bratianu je kralju sam predlagal
za svojega naslednika načelnika sla-
botne ljudske stranke, generala Ave-
rescu, čigar vlada je v začetku živela
zgolj od liberalne milosti.

Maia lanskega leta je izvedel Ave-
rescu splošne volitve, katerih izid je
presenetil tiste, ki ne vedo, kako velik
upliv ima vsaka rumunska vlada na za-
držanje rumunskih volitev. Averescova
ljudska stranka je dobila 280 mandatov,
združena narodna Transilvanska stranka
in kmečka stranka 82, antisemiti 12,
prej večinska liberalna stranka pa sa-
mo 26 poslancev. Oprirajo se na svojo
impozantno večino, se je Averescu skušal
popolnoma oprostiti liberalnega
jerkstva.

Delal pa je račun brez krmčarja. Na-
vzlic nepovoljnemu volilnemu izidu je
ostala liberalna stranka še vedno real-
no najmočnejša politična organizacija v
Rumuniji. Velika večina rumunske in-
teligence je na njeni strani, v njej je za-
stopano skoro celokupno rumunsko
meščanstvo, industrijski, bančni in tr-
govski kapital. Logično je bilo, da se je
ta stranka po kratkem odmoru vrnila na
oblast.

Silno verjetno je, da bodo volitve, ki
jih je razpisal koncentracijski kabinet
bivše opozicije pod nominalnim vo-
dstvom dvorskega, kraljičinega zaupni-
ka Babu-Stirbeja, močno okrepile parla-
mentarno zastopstvo liberalcev. Se-
danja vlada je popolnoma pod liberalno
kontrolo, čeprav je v njej zastopana ce-
la opozicija. Prav gotovo je pa tudi, da
bo Averescova ljudska stranka pri vo-
litvah skopnela.

Novi režim v Rumuniji se bo še bolj
kot dosedanj oklenil Francije in Male
antante, kakor je v liberalni tradiciji.
Averescovo fašistično ljubimkanje se
umakne realnejšemu razumevanju ru-
munskih interesov. Mi kot rumunski so-
sedje in zavezniki moremo tak razvoj
samo pozdraviti.

Bolgarska nevtralnost

Sofija, 9. junija. Povodom stališča nekih
tukajšnjih listov, da je vlada odvisna od
Italije, objavila vladno glasilo «Demo-
kratičeski Zgovor» nastopno izjavo:

V odgovor na provokatorske liste, ki
upletajo Bolgarijo v spore med tujimi dr-
žavami, smo dolžni naglasiti, da ostaja Bol-
garija v svoji zunanji politiki verna pravi-
cu: Z nikomur proti nikomur. Mi smo bili
in ostanemo za miroljubno reševanje vsch
sporov.

Junjsko zasedanje Sveta Društva narodov

Pariz, 9. junija. s. «Temps» poroča, da
bo Briand v soboto zvečer odpotoval v Ze-
nevo, kamor hosta v nedeljo dospela tudi
Chamberlain in dr. Stresemann. Zasedanje
Sveta Društva narodov bo otvoril Briand.

Varšava, 9. junija. (pa.) Zunanji minister
Zaleski je odpotoval preko Pariza v Ze-
nevo.

Angleško-egiptski spor

Kairo, 9. junija. (be.) Radi bajramskega
praznika bodo angleško-egiptski pogajanja
prekinjena za pet dni.

Možnost mirne likvidacije spora z Albanijo

Direktna pogajanja z Albanijo? — Značilen komentar glasila
zunanjega ministra. — Zdi se, da je Italija naenkrat prevzela
«posredovalno vlogo», ker je uvidela, da Pariz in London ne
odobravata njenega stališča, ki ogroža mir v Evropi

Beograd, 9. junija p. Glede spora z
Albanijo danes ni bilo novih momen-
tov. Interesantna je verzija, ki se je
širila nocoj, da se je Cena begu po-
srečilo, da je pri svoji vladi popravil
situacijo in da on ostane zato v Beo-
gradu, da izvede direktna pogajanja
med Tirano in Beogradom. V istih
krogih trdijo, da naši konzulati osta-
nejo dalje v Albaniji.

V zunanjem ministrstvu naglašajo,
da homo mi ta incident vezali z vse-
mi dogodki v Tirani in zahtevali defi-
nitivno razčiščenje. V naši vladi se na-
glašja gotovost, da se izvrše direktna
pogajanja za rešitev spora.

Zvečer je vaš dopisnik imel priliko
razgovarjati se z zunanjim ministrom
dr. Marinkovićem. Na vprašanje, ali
so točne vesti francoskih listov, da so
angleški, francoski in italijanski poslani-
ki posredovali v Beogradu in Tirani
za pomirjenje, je dr. Marinković izjavil:
Pri nas ne. Obvestili so nas, da
bodo take korake storili v Tirani. Ra-
zen tega je dr. Marinković naglasil, da
ni zahteval nikake intervencije Dru-
štva narodov. Na koncu je še pripom-
nil, da danes ni bilo v stvari nobenih
novih momentov.

Pod naslovom »Odgovornost velesil«
objavlja »Pravda« očitno očitnoji komentar,
v katerem pravi:

Evropski tisk smatra spor z Albanijo za
novo nevarnost na Balkanu, dočim so ev-
ropski kabineti mnenja, da gre za lokalni
incident. Oboje ni točno. V Evropi ne po-
svečajo dovolj pažnje dogodkom na Bal-
kanu. Prekinjenje odnosov med našo dr-
žavo in Albanijo ne pomenja neposred-
nega povoda za izpremembo ravnotežja na
Balkanu. V tem oziru je evropski tisk pri-
sodil zadnjim dogodkom značaj senzacije,
kar ne odgovarja istini. Prekinjenje odno-
šajev pa tudi ni zgolj lokalni incident. Res-
nično stanje tega diplomatskega spora sle-
di iz tiranskega pakta. Velesile so šle pre-
ko tiranskega pakta in ga niso smatrale za
temeljni politični dogodek na Balkanu. Za-
to nosijo velesile v tem oziru nesporno od-
govornost. Po podpisu tiranskega pakta so
se pričeli razvijati dogodki v Albaniji v
povsem novem pravcu. Ljudje, ki upravljajo
to državo, so postali nemirni, domiš-
ljivi in oholi. Očitno mislijo, da so že ve-
lesila, če jim osebno in režimsko varnost

in stalnost garantira Italija. Naša država
je opazovala to izpremembo v vodilnih
osebah v Albaniji povsem hladnokrvno. Po
aretaciji dragomana pa ji ni preostajalo
drugo, kakor da je prekinila odnose. V
nasprotnem slučaju bi bila lahko oholost
Albanije povzročila take incidente, da bi
morala naša država zahtevati zadoščenje.
Evropski tisk, kakor tudi velesile prihaja-
jo preko tega ter razpravljajo o teh do-
godkih, kakor da se dogajajo na kakem ko-
metu Ravnodušnost velesil do tiranskega
pakta je temeljna napaka v njihovem raz-
merju do Balkana. Ako bi bile ta pakt pra-
vočasno proučile ter do njega zavzele sta-
lišče ne bi došlo do sedanjega položaja.
Naša država ni enaka Albaniji, toda pre-
sednik albanske republike se smatra, da je
nekaj višjeje. Njegove sanje so megline in
često eksplozivne.

Pariz, 9. junija. (pa.) »ECHO de Paris«
poroča, da je vlada nasvetovala v Beo-
gradu, naj Jugoslavija prekliče noto Alba-
niji, istočasno pa je pozvala albansko vla-
do, naj izpusti dragomana jugoslovenske-
ga poslanstva.

Pariz, 9. junija p. Havas javlja iz Lon-
dona: V političnih krogih sodijo, da bo
Društvo narodov izročilo Jugoslaviji noto
Albaniji, ki je bila izročena talništvu Dru-
štva narodov. Od beograjskega odgovora
bo odvisno, ali bo mogoče doseči spora-
zum ter spor rešiti, ne da bi prišel pred
Društvo narodov.

Rim, 9. junija s. »Popolo d'Italia«
objavlja očitno inspirirani članek o ju-
goslovensko-albanskem konfliktu ter izra-
ža upanje, da bo potekel mirno. Francija in
Anglija kakor Italija so zainteresirane, da se
ohrani mir na Balkanu. Kršitev miru bi
mogla imeti vznemirljive posledice za vso
Evropo. Nemirni politiki v Beogradu bodo
tudi to pot ostali izolirani. Jugoslovenski
generali in politiki gledajo na Trst, Solun
in na Skader. Beograd je hotel z udarcem
proti Albaniji dvigniti jugoslovenski prestiž
na Balkanu. Očitno članek potrjuje po-
sredovalno vlogo Italije v Beogradu in Ti-
rani. Na prizadevanje italijanskega zastop-
nika v Tirani je Albanija izjavila, da je
pripravljena izpustiti jugoslovenskega dra-
gomana. Kompletirano stališče Beograda
je preprečilo spravo. Članek konča z
napadom na eno zapadnoevropsko časopis-
je, ki podpira Jugoslavijo.

Nove politične težave v Rumuniji

Možnost liberalne vlade, ki bi ji predsedoval Bratianu. — Hu-
de obtožbe prot bivši generalski vladi. — Pričetek volilne borbe

Bukarešta, 9. junija d. Priprave za vo-
litve so v polnem teku. Vedno bolj se ka-
že, da bodo posamezne politične stranke
nastopile z ločenimi listami. V Besarabiji
in Bukovini je opazati prehod pristašev
Averescujeve stranke v narodno kmečko
stranko. V liberalnih vrstah vlada prepi-
čanje, da bo kmečka stranka pri prihodnjih
volitvah dosegla znatne uspehe. Po seda-
njem volilnem redu dobi namreč ona stran-
ka, ki dobi največ glasov, vse poslanske
mandate iz ostanikov. Veliko zanimanje
vlada tudi za vprašanje prestolonasled-
stva, vendar pa se naglašja, da v tem oziru
ni pričakovati nikakih sprememb. Vse
stranke soglašajo v tem, da je treba ustave
temelje in pravice dinastije spoštovati
in čuvati. Odločno bo vsekakor stališče
narodne kmečke stranke, ki je sprejela
sklep, da mora ostati ustava nedotaknjena
in nespremenjena.

V političnih krogih je opaziti veliko raz-
dvojenost v stališču strank do vlade. Vse
kaže, da sedanja vlada ne more računati
na prestiž v narodu in da se bo mogla
morda že v najkrajšem času umakniti li-

beralni vladi pod vodstvom Bratianu, ki
je pred par dnevi podal v svojem klubu
izjavo, v kateri naglašja, da je nastala v
notranjem političnem položaju taka atmos-
fera, da je intervencija liberalne stranke
nujno potrebna. Pa izjava je izzvala v po-
litčnih krogih veliko pozornost ter se
splošno tolmači kot vojna napoved seda-
nji vladi. Vse pričakuje, da bo Bratianu še
pred volitvami prevzel državno krmljo. V
krogih narodne kmečke stranke je ta iz-
java izzvala veliko vznemirjenost. Naglaš-
ja se, da se mora po volitvah sestaviti
parlamentarna vlada ter da nikakor ne gre
da bi izvedla volitve strankarska vlada.

Listi objavljajo težke obdolžitve proti
bivši vladi: generala Averescu. Najhujiši je
očitke, da so njegovi ministri, ko so ušli,
da morajo svoja mesta zapustiti, porazde-
lili vse fondre in vse proračunske viške
med svoje pristaše, in sicer na ta način,
da so fingirali državne nabavke. Sedanja
vlada je izdala odlok, glasom katerega se
ne sme poravnati noben račun, ki poteka
še iz prejšnje vlade. Govori se, da gre
za preko 100 milijonov lejev.

Monarhistični oficirji v grški vojsci

Atene, 9. junija. d. V republikanskih kro-
gih je izzval veliko vznemirjenje ukaz, s
katerim je ponovno sprejetih v grško ar-
mado 118 višjih oficirjev, ki pripadajo mo-
narhistični stranki in so bili svoj čas za-
rad tega upokojeni. Istočasno je bil izdan
ukaz, s katerim se stavi na razpoloženje
212 višjih in 420 nižjih oficirjev. V republi-
kanskih krogih so se začele širiti verzije,
da je tudi Venizelos začel pripravljati re-
stavracijo monarhije.

Spor med Mosko in Mehiko likvidiran

Moskva, 9. junija. (be.) Na podlagi opra-
vičila mehiške vlade zaradi preiskave v
sovjetskem poslanstvu v Mehiki, smatra
sovjetska vlada spor za likvidiran. Sovjet-
ska poslanica v Mehiki gospa Kolontajeva
bo preživela politično v Nemčiji, nakar se
vrne na svoje mesto.

Enakopravnost nemščine

Zeneva, 9. junija. d. Mednarodna delov-
na konferenca je na večerajšnji seji po dalj-
ši debati priznala nemščino za uradni in
razpravi jezik poleg francoščine in angle-
ščine. Vse objave se bodo v bodoče izda-
le tudi v nemščini.

V pričakovanju končne odločitve

Vladni krogi zatrjujejo, da bo razpust Narodne skupščine v so-
boto podpisan. — Pred velikimi spremembami na vodilnih me-
stih politične uprave. — Povratek kralja v Beograd

Beograd, 9. jun. p. Minister zunanjih
del dr. Marinković se je danes vrnil iz
Topole, ker je kralju poročal o zuna-
njepolitичnem položaju. Ali je bilo pri
tem govora tudi o razčiščenju aktual-
nih notranjpolitичnih vprašanj, se ne
da ugotoviti. Minister sam izjavlja, da
je poslal vladarju le «splošno poročilo».

Nesporno je, da stojimo tik pred defi-
nitivnimi odločitvami glede nadaljne
usode Narodne skupščine. Nasproti
verzijam, ki tudi danes vztrajajo na tem,
da bodo volitve odložene, se iz vladnih
krogov povdarja, da so ukazi o razpu-
stu parlamenta in o velikih spremembah
na vodilnih mestih politične uprave že
pripravljeni in da bodo v soboto podpi-
sani. Volitve da se bodo vršile v ne-
deljo 4. ali 11. septembra. Glede velikih
županov da je kompromis z davidovi-
čevci že perferen in dobi demokrati
11 mest. Neodvisno od tega se zatr-
juje, da se bodo spremembe v vodstvu
politične uprave izvršile tudi v Sloveni-
ji. Iz vladnih krogov se tudi zatrjuje, da
je vstop Bože Maksimovića v vlado
gotova stvar. G. Maksimović prevzame
resort prosvete.

Odpor proti razpustu skupščine v ra-
dikalnih krogih še vedno narašča. To je
naravno, ker se vodstvo stranke zave-
da, da bo stranka pri volitvah silno iz-
gubila: računa se do 40 do 50 manda-

tov. Jutri se zbere v Beogradu povod-
om parastosa za pokojnim Pašićem,
od katerega smrti poteka pol leta, glav-
ni odbor NRS in se bo pri tej priliki vr-
šil odločilni sestanek med G. Vukičevićem
in Aco Stanojevićem. Ta sestanek
se pričakuje z veliko napetostjo.

Danes se je govorilo, da se jutri vrne
kralj v Beograd. Zvečer se trdi, da to
ni sigurno, temveč da ostane vladar
najbrž še nekaj dni v Topoli. V tem slu-
čaju da potuje ministrski predsednik
jutri ali v soboto zjutraj v Topolo ter
predloži kralju ukaz o razpustu odn. o
razpustu volitev v podpis.

Pašičevci stalno lansirajo vesti o tež-
kočah v vladi ter o neopornosti razpu-
sta. Današnje «Vreme», organ g. Nin-
čiča, objavlja uvodnik «Rutna situaci-
ja», v katerem dokazuje, da je razpust
Narodne skupščine v sedanjem položaju
škodljiv.

Mučna situacija, v katero je zašel mi-
nister Perić vsled sklepa Glavne kon-
trole, je predmet živahnih komentarjev,
ki baš niso najlubeznivejši. G. Perić
sam prenaša nezdgo s precejšnjim hu-
morjem. Ko so ga novinarji urgirali, ali
jim more kaj povedati o politični situ-
aciji, je dejal: Jaz nič ne vem, sem mi-
nister brez portfelja, brez plače in brez
avtomobila...

Odmevi in posledice varšavskega atentata

Poljska vlada odredila aretacijo sumljivih ruskih monarhistov.
Številne aretacije. — Diplomatska lojalnost Poljske. — Glasovi
ruskih listov. — Atentat na šefa ruske policije v Minsku

Varšava, 9. junija d. Vodstvo sovjetskega
poslanstva je prevzel dosedanj legacijski
svetnik Ulijanov. Varnostne oblasti so do-
bile od vlade nalog, naj izvedejo med ru-
skimi emigrantmi strogo revizijo in aretirajo
vse sumljive elemente, da se dožene even-
tuelna zveza med temi krogi in atentatom
na Vojkova. Na podlagi tega ukaza je bilo
včeraj aretiranih v Vilni 21 in v Varšavi
pet ruskih monarhistov. Med njimi so ugled-
ne osebnosti ruske emigracije, med drugi-
mi urednik v Vilni izhajajočega glasila
ruskih emigrantov »Novoje Rusije« Jakov-
lev, ki pa je bil zopet izpuščen, nadalje po-
blaščenec velikega kneza Nikolaja Nikola-
jeviča za Poljsko, ter cela vrsta bivših ru-
skih generalov.

Poljski odgovor na sovjetsko noto v za-
devi umora sovjetskega poslanika Vojkova
bo sestavljen še le, ko bo zaključena pre-
iskava, ker hoče poljska vlada na podlagi
objektivnih dokazov nuditi sovjetski Rusiji
dokaz, da ta žalostni dogodek škoduje tako
interesom Poljske kakor interesom sovjets-
ke Rusije.

Policija v Vilni je aretirala in zasilala
tudi več prijateljev atentatorja Koverde.
Pri zaslišanju so izjavili, da je Koverda po-
novno naglasil, da hoče potovati direktno
v Rusijo in umoriti najvišje funkcionarje. Ko-
verda je moral v zadnjem času zaradi po-
manjkanja sredstev opustiti svoje gimna-
zijske študije in je bil zaplen kot korek-
tor pri ruskem listu »Bieloruskoje Slovo«.

Varšava, 9. junija (pa) Litvinov se je zu-
nanjemu ministru Zaleskemu brezobno za-
hvaljal za sožalje ob umoru sovjetskega po-
slanika Vojkova.

Moskva, 9. junija d. Listi smatrajo umor
varšavskega poslanika Vojkova za provo-
kacijo Anglije, ki hoče na vsak način izzva-
ti sovjetsko Rusijo, da bi tako dobila viden
povod za boj proti sovjetskemu režimu.
«Izvestija» opozarjajo na vojno nevar-

nost, ki postaja od dne do dne večja. «Eko-
nomiceskaja Zizna» vidi v umoru voj-
ni signal in primerja strel v Varšavi s strelji
v Sarajevu. Tisk v splošnem povdarja, da
hoče Anglija potem, ko je spoznala, da pre-
lom sovjetsko-angleških odnosov ni rodil
zaželenega uspeha, poostriži odnose med
Poljsko in Rusijo in preprečiti nameravano
pogodbo o nevtralnosti ter po možnosti iz-
zvati oborožen konflikt med Poljsko in Ru-
sijo. Sovjetska vlada si slejkoprej prizadeva,
da se izogne novi vojni. Če sovjetska
Rusija kljub temu v odločnem tonu zahteva
od Poljske zadoščenje, stori to predvsem iz
razloga, da predoči vodilnim poljskim kro-
gom nevarnost, v katero se podaja, če se
spušča v angleške načrte.

Moskva, 9. junija. d. Sročil je bil izvršen
atentat na šefa politične policije v bližini
Minska. Na podlagi rezultatov prve pre-
iskave se zatrjuje, da je tudi ta napad delo
protirevolucionarnih elementov. Policijski
šef Opanski je na motorni derezini trans-
portiral radi sumi Spilonaže aretiranege
poljskega oficirja v Minsk. Na progi med
postajama Stanovič in Minsk je osemčlan-
ska družba napadla derezino ter ubila po-
licijskega šefa Opanskega, ostala dva detek-
tiva pa težko ranila. Aretirani poljski ofi-
cir je nato pobegnil. Sovjetske oblasti do-
mnevajo, da gre za sistematično akcijo ru-
skih emigrantov, ki hočejo s takimi napadi
vznemirjati ljudstvo.

Pariz, 9. junija (pa) Listi živahno kome-
tirajo rusko noto poljski vladi glede umora
sovjetskega poslanika Vojkova. »Oeuvre«
upa, da so sovjeti ne bodo sledili politiki Av-
strije po sarajevskem atentatu. Sovjeti se
mottijo, ako menijo, da bi na ta način dose-
gli izgon protibolševičskih elementov iz
tujih držav. »Avenir« trdi, da manika sovjets-
ki notbi dober smisel. »Figaro« povdarja,
da je rusko-angleški prelom znatno ško-
doval sovjetskemu prestižu v Rusiji.

Investicijski načrti vlade

S pomočjo velikega inozemskega posojila

Beograd, 9. junija. p. Ker primanjkuje
sredstev za nujne državne potrebe in za
odzdravljenje gospodarske krize, je vlada
sklenila, da najame večje dolgoročno po-
sojilo v inozemstvu. S tem v zvezi je mi-
nister financ dr. Bogdan Marković naslovil
na člane vlade pismo, v katerem ugotavlja,
da je bil dosedanj način uporabljanja in-
vesticijskih kreditov iz dohodkov državnega
ga proračuna napaden in da je škodoval
financem, kakor »spodarskemu položaju«.
Zato bo treba »krediti, da se v bodočo-
sti te nujne državne potrebe urede s po-
močjo dolgoročnih posojil, ki bodo olajšale
najete mednarodnega posojila. Posojilo naj
se najame na podlagi točno sestavljenege
programa ter za široko finančno in gospo-
darsko obnovo države. V to svrhu naj vsak
minister sestavi seznam potreb in investicijskih
kreditov, ki jih potrebuje v svojem
resoru.

Predlogi ministrstev bodo izročeni mi-
stru financ do konca tega meseca, nakar bo
minister financ sestavil načrt za najete
večjeje posojila v inozemstvu. M. dr. pre-
dлага ministrstvo za šume in rude posojilo
475 milijonov dinarjev. Od te vsote naj se
uporabi 375 milijonov dinarjev za izpopoln-
itev državne rudarske industrije, kakor tu-
di za ustvaritev uredbe o komercializaciji
državnih rudnikov. Ostalih 100 milijonov

bo ministrstvo za šume in rude uporabilo
za reorganizacijo državnih šum. Predlog
poljedelskega ministrstva predvideva in-
vesticijske kredite do zneska 850 milijonov
dinarjev. 600 milijonov dinarjev je name-
njenih za melioracije zemljiš v Južni Srbiji
v bosanski Posavini, Slavoniji, Banatu, Bač-
ki in Vojvodini. Ministrstvo saobračaja za-
hteva poldrugo milijardo. 250 milijonov se
bo uporabilo za ureditev pomorskega pro-
meta, in sicer: 80 milijonov za svetilnike,
rešilne ladje itd. 100 milijonov za pristani-
šča v Splitu, Šibeniku, Kotoru, Sušaku itd.,
ostale vsote pa za gradnje novih železnic.

Iz ekonomsko-finančnega komiteta ministrov

Beograd, 9. junija. p. Danes popoldne je
bila seja ekonomsko-finančnega komiteta
ministrov. Razpravljali so o pravilniku za
naknado stroškov članom komisij, ki obsto-
jajo pri raznih ministrstvih. Sklenjeno je,
da dnevnice znašajo največ 80 do 100 Din,
samo za člane komisije pri pravosodnem
ministrstvu, ki izdelujejo zakone, naj zna-
šajo dnevnic 150 Din. Dalje je bilo odobren-
prometnemu ministru, da odda tisoč tovo-
rnih vagonov v popravilo našim domačim
tvornicam. Sklenjeno je tudi, da se kupi
25 novih tovnih lokomotiv tvrdke Siegl
na Dunaju, ki naj se porabijo specialno za
sušusko progo. Komitet je tudi sklenil, da
država kupi 500 tovnih vagonov, katere
smo si že prej izposodili od rusnih tvrdk.

Nov davek na široke sloje

Po zaslugi ljubljanskih klerikalcev

Kakor je »Jutro« že svojčas javilo, je finančni minister črtal skoraj ves proračun ljubljanske oblasne skupščine ter ga je reducirati od 52 na 11 milijonov. Črtal je tudi transportni davek (takso na vagonске pošiljke), ki so ga klerikalci sklenili, pa je, kakor se poroča, v očitnem nasprotju s svojimi načelnimi odredbami odobril od klerikalcev sklenjeni poseben davek na kinokarte, ki bo znašal 50% državne takse.

Klerikalci so s cinizmom zavračali v oblasti skupščini ugovore naprednih poslancev, da je ta davek nesocialen in krivičen, njihov izgovor je bil, kdor hoče v kino, naj plača in pa da je kino itak nemoralna institucija.

Kdo bo plačal novi klerikalni davek? V ogromni večini izključno mali človek, delavec, državni uradnik, služitelj, privatni namestnik. Ti tvorijo glavni kontingent obiskovalcev kina. Kino je danes ljudsko zabavišče v najširšem pomenu te besede. Po napornem vsakdanjem delu, v nedeljo, na praznik si naš gospodarsko popolnoma iznemogel človek zlasti izven poletnih mesecev skoraj ne more privoščiti drugega razvedrila in zabave, kakor urico filmske predstave. Res se da o naših filmskih programih marsikaj reči, a gotovo je, da niso ne slabši, ne boljši kakor programi po vsem ostalem svetu. Skoraj je celo dovoljeno pristaviti, da je film-

ski okus naše publike nekoliko nad povprečnim nivojem. Toda debata o tem, kakšen naj bo film, spada pod drugo poglavje in reforme v tem oziru se dajo doseči z drugimi sredstvi, nikakor pa ne z obdačeni kinopubliko. »Moralna« temeljitev novega klerikalnega davka je prava hinavščina, ki nikogar ne bo preslepila. Obremenitev širokih slojev, zlasti našega mestnega prebivalstva in prebivalstva v industrijskih krajih ljubljanske oblasti z novim klerikalnim davkom bo znašala nad 600.000 Din. Od tega bo plačal samo ljubljanski delavec, državni in privatni namestnik, obrtnik gotovo pol milijona Din!

Po klerikalni zaslugi ima torej ljubljanska oblast sedaj še en davek več, nego vse ostale oblasti v državi in sicer davek, ki gre iz ubogega že itak praznega žepa gospodarsko najslabotnejših slojev.

Pri tem se vsiljuje še ena misel: kako to, da je finančni minister transportni davek odklonil, kinodavek pa odobril? Mi smatramo oba davka za enako kvarna, a interesantno je, da so klerikalci, ki so opetovano intervenirali v Beogradu, prodrli le z davkom na »nemoralni film«, ki zadene malega človeka, radi odklonitve transportnega davka, ki bi po njihovem zatrjevanju zadel v glavnem le Trboveljsko družbo, pa se nič ne razburja?

Ustanovitev Gospodarskega sveta

Slovenska trgovina, obrt in industrija hudo zapostavljene. — Med 30 člani G. S. bodo imele le enega zastopnika, enega pa dobi še slovensko združništvo

Beograd, 9. junija. p. Na temelju čl. 314. finančnega zakona je ministrski svet sprejel uredbo o ustroju Gospodarskega sveta pri ministrstvu za trgovino in industrijo. Naloga tega sveta je, da na zahtevo resortnih ministrov daje svoje mnenje in da stavi predloge o vprašanih, ki se tičejo gospodarske, socialne in finančne politike države. Gospodarski svet bo štel 30 članov. Postavlja jih trgovinski minister na predlog trgovinskih, obrtniških in industrijskih zbornic ter drugih gospodarskih organizacij. Posamezne zbornice so zastopane tako: Trgovska, industrijska in obrtniška komora v Beogradu (ki so v B. deljene, op. ur.) vsaka po enega člana. Trgovska in obrtniška zbornica v Zagrebu 3 člane, in sicer po enega za trgovino, industrijo in pomorstvo. Sarajevska zbornica dva člana, in sicer po enega za trgovino in obrt, ostale zbornice, med njimi tudi ljubljanska, pa po enega člana. Dalje dobi mesto v Gospodarskem svetu en član na predlog Cen-

trale industrijskih korporacij v Beogradu, en član na predlog Udruženja rudarskih podjetnikov v Beogradu, en član na predlog Udruženja bank v Beogradu, en član iz Zveze denarnih zavodov in zavarovalnih družb v Zagrebu, en član Glavnega združništva saveza v Beogradu, en član Glavnega saveza srbskih zemljoradniških zadrug v Beogradu, en član Hrvatskih zemljoradniških zadrug v Zagrebu, en član Zdrružne zveze v Ljubljani, en član Saveza zemljoradniških zadrug v Sarajevu, en član pa se imenuje na predlog Centralnega tajništva delavskih zbornic. Razen tega lahko vsi ministri gospodarskih resortov predlagajo po enega zastopnika, ki bo ravnopraven z ostalimi svetniki. Člani gospodarskega sveta se postavljajo za dobo enega leta. Služba je častna. Svetniki imajo pravico do brezplačne vožnje na državnih železnicah in parobrodih. Svet se sestaja na poziv trgovskega ministra, ki določa tudi dnevni red.

Kaj je s podružnicami Drž. hipotekarne banke v Zagrebu in Ljubljani

Izjava posl. Žerjavi in Budisavljeviča na nesramen napad v »Politiki«

Beograd, 9. junija. Na včerajšnji napad nekoga G. Jelenića v »Politiki« (s katerim smo se pečali v današnjem uvodniku »Jutra«, op. ur.) objavlja posl. dr. Žerjav in dr. Budisavljevič v »Politiki« odgovor, v katerem pravita m. dr.:

V včerajšnji številki ste objavili članek g. Jelenića, ki nas napada osebno, ker sva protestirala pri ministru trgovine in pomorstva pri generalnem direktorju DHB proti 6% obrestni meri za vloge in zahtevala, da se vodi na področju podružnic v Zagrebu in Ljubljani glede aktivne in pasivne obrestne mere samostojna kreditna politika v skladu z ostalimi denarnimi zavodi ter v skladu z razmerami dotičnega denarnega tržišča.

Predvsem trdi g. Jelenić neistino, da sva intervenirala radi otvortive podružnic v Zagrebu in Ljubljani šele sedaj. Resnica je, da sva nastopila tozadevni upit na ministra trgovine in industrije že 11. novembra 1926. S popolnim neznanjem in površnostjo trdi g. Jelenić, da je obrestna mera 6% odredjena z zakonom, dočim se glasi čl. 43 zakona o DHB, da »določa obrestno mero za denar, ki ga prejema DHB, upravni odbor«. Obrestna mera za vloge znaša pri bankah v Zagrebu 5%, v Ljubljani enako ali nekaj manj, dočim je v celi Sloveniji obrestna mera altruističnih hranilnic in zadrug 4½%. Pasivna obrestna mera pa je odvisna od aktivne.

Narodna banka pravi povsem upravičeno v svojem komunikatu, ki ga je pravkar objavila in kjer zahteva znižanje obrestne mere v celi državi: »Tretji vzrok draginje denarja je visoka obrestna mera, ki jo denarni zavodi plačujejo za vloge, ter nesolidna konkurenca pri akviriranju vlog. Na podlagi akcije Nar. banke je bil ta vzrok sporazumno z denarnimi zavodi v enem delu naše države odstranjen. Ta sporazum bi morali razširiti na celo državo ter se ga obvezno držati, kajti nesporno je, da vpliva draginja vlog na zvišanje obrestne mere eskonta in ostalih posojil. Delovalo se bo na to, da se po zgledu sporazuma na Hrvatskem, v Sloveniji in v Bosni dosežejo tudi na področju ostalih oblasti enakih sporazumov denarnih zavodov glede obrestne mere na vloge in da se na ta način izognemo nesolidni konkurenci vlog, ki še vedno obstaja v nekaterih velikih gospodarskih središčih, kjer neposredno dviga obrestne mere.« Tako pravi Narodna banka. V istem času pa prihaja DHB s podružnicami v

Zagreb in Ljubljano ter obljublja 6% za vloge, kar pomeni nesolidno konkurenco v smislu težke obsojbe komunikata glavnega odbora Nar. banke. To je tem bolj obsojano vredno, ker uživa DHB jamstvo celokupne države in ogromne takse in davčne privilegije, kakor tudi posebne ugodnosti pri eksekuciji terjatev. Vsi ti privilegiji bi onemogočili ekzistenco zadrug in hranilnic, ki delujejo brez dobička in ki plačujejo danes vlagateljem le 4½%.

Zato smo popolnoma pravilno opozorili ministra, da bi 6% mera za vloge pri DHB v Zagrebu in Ljubljani v celokupnem gospodarskem področju teh mest povzročila popoln nered kreditnih razmer. Rafajzovke v Sloveniji, ki plačujejo na vloge 4½%, zahtevajo od svojih dolžnikov 5½ do 8% brez hipotekarne jamstva. Velike hranilnice v Ljubljani dajejo na hipoteke posojila po 8%. Povsod se opaža tendenca padanja obrestne mere. Povsem prirodno je, da bi 6% obrestna mera za vloge pri DHB vse te zavode prisilila, da zvišajo radi privilegijev DHB obrestno mero za 2 do 3%. Ali je to namen DHB? Ali naj bo to akcija »za rešitev naroda ter moralno in materialno korist države in teh krajev«, kakor piše g. Jelenić, ki nima pojma o kreditnih razmerah na Hrvatskem in v Sloveniji.

Težava v celotnem vprašanju DHB obstoja v tem, kakor nam je priznal tudi minister trgovine in industrije, da bi nizka obrestna mera za vloge v Zagrebu in Ljubljani lahko vplivala neugodno na občinstvo, ki bi mislilo, da se s tem denarjem hočejo delati kupčije v drugih delih države z višjo obrestno mero. To vprašanje se da spraviti z dnevnega reda s tem, da se prizna, da naša država danes, kar se tiče denarnega tržišča, še ne tvori celote in da se je treba na vsakem področju ozirati na razmere dotičnega tržišča, kakor predvideva tudi čl. 5a zakona o DHB. Ta določa, da odreja za vse posle obrestno mero upravni odbor DHB, ki pa mora upoštevati pogoje denarnega tržišča. Z drugimi besedami: Aktivna in pasivna obrestna mera se naj ureja na vsakem področju v skladu s tamošnjimi razmerami. Iz tega sledi tudi, da se morajo vloge poedinah podružnic uporabljati v prvi vrsti na področju dotičnih podružnic. Prepričani smo, da bomo za to svoj zahtevo nšarbiljovumhlybyfzpkp jo zahtevno našli razumevanje vseh resnih in pametnih gospodarskih krogov in da se bo to vprašanje temeljito proučilo, predno se bo riskiralo strahoviti udarec proti zadrugam in hranilnicam kakor tudi proti vsemu gospodarskemu življenju na Hrvatskem in v Sloveniji. Državno edinstvo ne obstoja v tem, da izenačujemo v konkretnem slučaju stvari in peus, pač pa želimo, da se vzdržni

kraji naše države v vprašanju obrestne mere povzdignemo in melus.

K tem izjavam posl. dr. Žerjavi in dr. Budisavljeviča pripominjamo, da je v beograjskih političnih krogih krožila vest, da so napad v »Politiki« inscenirali slovenski klerikalci.

Politične beležke

«Kmetu čast in slava» ...

«Slovenec» priobčuje poročilo o nedeljskem »kmetem taboru« na Trški gori pri Novem mestu, kjer so klerikalci kot prvi zaslužili verskega čustvovanja združili čiščenje Matere božje z malikovanjem klerikalnega političnega poganstva. Na shodu sta poslancu SLS dr. Kulovec, bivši poljedelski minister in prof. Sušnik »pojasnila ljudstvo« važnost kmetijskega slavu za državo, deželo in občino, dajala razne nasvete za olajšanje kmetijske bede ter pojasnila, kaj je SLS v času, ko je bila v vladi, storila vse za kmetški stan. Katera in kakšna »pojasnila« sta gospoda dala, se ne ve, pač pa se je obema zahvalil župan občine Smihel - Slopiče »za uspešno zastopanje kmetijskega stanu ter ju prosil, da tudi naprej delujeta v tem (!) pravcu.« Iz »Slovenca« poročila je tudi razbrati, da vlada med članstvom in med pristajali SLS veliki nezadovoljstvo z vodstvom v Ljubljani, kajti čijstvo se je razšlo v zvesti, da ostane vsikdar zvesto veri in cerkvi, da se ne izmevri nikdar svojim duhovnim pastirjem in da ostane vedno zvesto praporu SLS. Iz našega poročila, ki smo ga včeraj objavili, je razvidno, da ta tabor ni potekel tako soglasno in v harmoniji, kakor ga slika »Slovenec«. Prisotni so opetovano vpadali govornikom ter jih spravljali v zatrejo. Saj je bil zaboga dr. Kulovec poljedelski minister februarja in marca meseca, kako da je sedaj razlagal kmetom njihovo čvažnost za državo, deželo in občino? Ali ni bilo primernejše, da je govoril o svojih »uspehih« za kmeta, o vzrokih sedanje krize, o nazadovanju poljedelske produkcije, o bobnu, ki poje na deželi? Zakaj ni voditelj SLS razložil kmetom, kaj je SLS na vladi storila za kmeta, kaj je ravno vlada SLS vrgla železnikarje na cesto, kaj so davki ostali neizpremenjeni in bili še povišani? Predvsem pa bi bil moral dr. Kulovec razložiti, kakšno korist je imel slovenski kmet od imenovanja klerikalnih velikih županov, od odstavitve naprednega prosvetnega šefa v Ljubljani in sploh o uspehih klerikalnega partizanstva? Ali je bilo s temi uspehi kaj pomagano gospodarski krizi na deželi? Zakaj je SLS okupila svoje sodelovanje na vladi s takimi enodnevni uspehi in koncepcijami ter popolnoma pozabila na kmeta? Kakšna ironija tiči v »Slovenca« besedah, da je bivši minister poljedelstva dr. Kulovec dajal crazne nasvete za olajšanje kmetijske bede. Mar bi bil to kmetuško bedo sam olajšal na vladi kot minister! Agitacija s kmetiskimi tabori pod takimi okoliščinami ne bo uspešna. Slovenski kmet uvideva, kakšna igra se je igrala z njim in z njegovo usodo in da nikakor ne gre za interese cerkve in vere. Zato smo prepričani, da bo zavrnil hlnave, ki se mu približujejo pod slavoški z napis »Kmetu čast in slava«. Po polnu v Beogradu in v obeh oblastnih skupščinah »Kmetu čast in slava« ... Res znajo iz kmeta norce briti!

Na Hrvatskem nobena stranka noče s klerikalci

V sredo se je vršila seja glavnega odbora hrvatske klerikalne stranke (HPS), katere se je udeležilo 150 delegatov. Predsednik stranke Barić je podal obširno poročilo o notranjem in zunanje političnem položaju ter je zlasti povdaril, da so hrvatske stranke, ki sklepajo blok proti Radieću odklonile sodelovanje HPS. Glavni odbor je v posebnih resolucijah izrazil svoje obžakovanje, da so pri pogajanjih za skupni nastop pri prihodnjih volitvah delegati drugih strank omogočili vsak sporazum s HPS, tako da so se pogajanja razbila. Hrvatska pučka stranka bo radi tega nastopila pri prihodnjih volitvah samostojno. Za predsednika stranke je bil ponovno izvoljen Stepan Barić, za glavnega tajnika pa dr. Janko Šimrak.

Spori med vojvodinskimi radikali

Med jovanovičevci in oficijelnimi radikali v Vojvodini se vršijo pogajanja za zopetno ujedinjenje, ki pa slabo uspevajo. Tako bi se imela te dni izvršiti fuzija jovanovičevske in pasičevske radikalne organizacije v Senti. V to svrhu je bila sklicana skupna skupščina obeh organizacij. Ko pa so prišli jovanovičevci, so jim je reklo, da oni nimajo na skupščini pravo glasovanje. Zato so jovanovičevci odstopili od fuzije in izvolili v svoji organizaciji večino star odbor s predsednikom Savo Vujićem. Pasičevci pa so ostali pri svojem predsedniku dr. Lujadiću. Zanimivo je, da je pasičevci na njihovi skupščini pozdravili tudi posl. Jovan Radonić, predsednik finančnega odbora. — Krajevni odbor radikalne stranke v Vrhu je odklonil ponovno kandidaturu svojega dosedanjega poslancu dr. Dušana Grgina. Kakor pravi komuniké je bil ta sklep storjen »jednoglasno in jednodušno« — »vzveši u ocenu dosadnji rad nar. poslanika g. dr. Dušana Grgina«.

Potrđitev degradacije generala Gajde

Prepa. 9. junija. Druge instanca preiskovalne komisije v aferi generala Gajde je potrdila v prvi instanci izrečeno degradacijo.

Razkol v avstralski delavski stranki

London, 9. junija. d. V avstralski delavski stranki je nastal hud razkol. Strankino vodstvo je izključilo ministrskega predsednika novojužne valške Langa in več ministrov iz stranke, ker so postopali preveč oblastno in se niso ozirali na težnje in zahteve stranke. Zatrjuje se celo, da so pod vplivom komunistov.

Incident med Japonsko in japoni

Tokio, 9. junija. (pa.) Vlada je sklenila, da protestira pri sovjetskem poslaniku, ker so ruske oblasti na Kamčatki zaplenile japonske ribiške ladje in težko ranile nekoga japonskega kapetana.

Sovjetska Rusija obtožuje Anglijo

Moskovska vlada je izdala komuniké, v katerem hoče dokazati, da je Anglija zakrivila celo vrsto atentatov in uporov na sovjetskem ozemlju in proti sovjetskimi funkcionarjem. — Omalovaževanje ruskih obtožb v Londonu

Moskva, 9. junija. s. V komunikatu sovjetske vlade se označuje umor Vojkova kot član v veri dogodkov, ki pomenijo v svoji celokupnosti vedno večje ogroženje miru. Sovjetska vlada smatra zaradi tega za potrebno objaviti sedaj celo vrsto dejstev, ki dovoli označevanje delovanje angleške vlade in njenih podrejenih organov na ozemlju sovjetske vlade.

Komuniké sporoča, da je bil v letu 1925. aretiran neki trgovec Steinberg, ker je brez dovoljenja prekoratil rusko - finsko mejo. Ta trgovec je kasneje priznal, da je v resnici angleški kapetan Riley ter da pripada angleški tajni službi. Po njegovi izjavi je dobil od Churchilla navodila za organizacijo atentatov in uporov v Rusiji.

Komuniké našteva nato celo vrsto poizkusov bivših članov armad Petljare, Koljaka in Denjinka, da bi izvršili razne atentate. Kot žrtve teh atentatov bi bili morali pasti predsednik centralnega eksekutivnega komiteja Petrovski, predsednik sveta ljudskih komisarjev Ukrajine Cubar in tudi Buharin. Zlasti je bila v zvezi z vodo konzularnega oddelka angleške misije v Moskvi skupina bivših Kolkakovih častnikov, ki je bila aretirana dne 10. maja.

Nadalje se izjavlja v komunikatu, da so angleški listi takoj po umoru Vojkova objavili razgovor z bivšim carističnim diplomatom Sablinom, ki naravnost opravičujejo ta umor. Angleške roke, ki so vodile atentat poljskega državljanca, so v tem razgovoru jasno vidne. Tudi smrt namestnika pooblaščenca OEPU za beloraski okraj pri transpor-

tu nekoga volunstva osumljenega Poljaka, nadalje bombni atentat na komunistični klub v Leningradu in razni drugi požari in sabotažna dejanja v tvmicah se pripisujejo angleškemu vplivu.

Dalje pravi komuniké, da angleška vlada z vsemi sredstvi podpira vojne priprave proti Sovjetski Uniji ter da hoče preprečiti mirno delo Sovjetske Unije.

Sovjetska Unija smatra za svojo dolžnost razkriti sovjetom sovražno politiko angleškega kabineta in njegovih agentov. Pozivlje vse delovno prebivalstvo, naj štiti tvornice, kolodvoré itd. ter smatra za dolžnost OEPU, naj sklene potrebne odredbe za obrambo dežele pred inozemskimi vohuni in morilci. Vlada izjavlja, da bo s pomočjo delovnega ljudstva očistila deželo nasprotnikov ter da bo sklenila štiti socialistično obnovitveno delo pred vsemi napadi.

London, 9. junija. sd. Listi se zelo obširno bavijo z ruskimi komunikati, zlasti s pasusom, da je Churchill dal nekemu angleškemu kapetanu navodila za vohunstvo in atentate v Rusiji. V uradnih krogih izjavljajo, da vsa ta objava ne odgovarja dejstvom in da se sploh ne bo vzela na znanje.

Politični krogi označujejo trditve, da je Anglija v zvezi z atentatom na sovjetskega poslanika v Varšavi, kot smešno. Baldwin in Chamberlain sta dovolj pojasnila razloge, ki so dovedli do preloma angleško - ruskih odnosov, tako da ni nobenega dvoma, da bi se hotela Anglija na kakršenkoli način vmešavati v notranje ruske zadeve.

Proces proti Mussolinijevemu atentatorju Lucettiju

Včeraj se je pričel pred rimskim fašističnim tribunalom proces proti atentatorju Lucettiju in sokrivcem. — Atentator priznava, da je hotel umoriti Mussolinija

Rim, 9. junija. o. Danes ob 10. dopoldne se je pričel pred tukajšnjim posebnim tribunalom za zaščito države z velikim zanimanjem pričakovani proces proti 27letnemu anarhistu Ginu Lucettiju, ki je 11. septembra lani izvršil v Rimu bombni atentat na ministrskega predsednika Mussolinija. Kakor znano, je bomba eksplodirala, vendar pa se Mussoliniju ni pripetilo nič hudega. Pač pa je bilo osem drugih oseb ranjenih.

Poleg Lucettija sedita na obtožni klopi še anarhist Stefan Vatteroni in hotelski uslužbenec Leander Sorio, ki je Lucettiju preskrbel v Rimu prenočišče. Obtožena sta soudeležba pri atentatu. Lucettija in Sorio branita dva uradna zagovornika, dočim brani Vatteronija bivši maksimalistični poslanec Cassineli.

Razpravo je otvoril predsednik posebnega tribunala general Sanna. Po prečitani obtožnici se je pričelo zasliševanje glavnega obtoženca Lucettija, ki je takoj izpovedal, da je atentat pripravil že mesec dni prej. Z leta 1922, ko je bil v Marsellu, je sklenil, da bo umoril vođjo fašistov. Bombe ni smatral za dovolj pripravno orodje in se je zaradi tega oborožil tudi z revolverjem, ki ga je bil slučajno kupil v Marsellu. Lucetti je hotel streljati na Mussolinija, če z bombo ne bi bil dosegel svojega namena. Krogje revolverja je na koncu prirazil in jih zastrupil, da bi bolj škodovala. Obtoženo izjavlja, da ni nikomur pravil o svojem načrtu, ker je individualističen anarhist in misantrop ter ker nima navade mnogo govoriti. Nasil je pri

sebi listino, ki so se glasile na drugo ime, ker je mislil, da ga najbrže, ako bi ga pri atentatu umorili, ne bi mogli identificirati. S tem je hotel tudi preprečiti, da njegova družina zaradi njega ne bi trpela. Prišel je v Italijo tudi preje enkrat, in sicer leta 1923. Tudi takrat je imel namen umoriti načelnika vlade. Atentata pa ni izvršil, ker so mu za to manjkali moralni in fizični pogoji. Lucetti je končno izjavil, da ni imel drugega namena, nego samo umoriti Mussolinija. Z atentatom ni nameraval povzročiti v državi terorja.

Po Lucettiju pokliče general Sanna obtožena Sorio, ki zatrjuje, da ni nič vedel o Lucettijevih namenih. Za atentat je izvedel šele iz časopisov. Sploh je Lucettija spoznal šele tedaj, ko je bil nastanjen v hotelu. Spravil ga je v svojo sobo, ker so bile vse druge oddane.

Na popoldanski razpravi je bil zaslišan najprej obtoženi Vatteroni, ki je izpovedal: Z Lucettijem sem dober prijatelj, ker je vrl dečko. Sem anarhist in bom ostal sebi zvest do svoje smrti. Vpisan pa nisem bil nikoli v nobeno stranko. Na vprašanje predsednika, o čem da sta se razgovarjala z Lucettijem, nikoli nisem govoril o nameravanih atentatu. Po poročilu izvedencev se je prišlo nato z zasliševanjem priči, ki so izpovedale, da je Lucetti po prvi bombi vrgel še drugo bombo proti onim, ki so ga zasledovali. Priče dokazujejo tudi, da je Sorio sodeloval pri atentatu. Razprava se bo nadaljevala jutri.

Italijanska presoja jugoslovensko-albanskega spora

c. d. — V Italiji, 8. junija.

Med vsemi italijanskimi glasovi o domnevem načinu rešitve sedanjega jugoslovensko-albanskega spora, je najzračnejše mnenje, ki ga je izrazil rimski »Il Lavoro d'Italia«. List pravi namreč, da so v sedanjem trenutku — slučaj razprave v Društvo narodov list ne upošteva — mogoče tri rešitve in sicer: 1. Incident se reši mirnim potom v tem, da se dragoman Gjuraški izpusti v svojo dom in ublaži jugoslovenska nota; 2. prekinjenje odnosov ostane in se prične proti albanski vladi agitacija na podlagi iregularnih čet, oboroženih in vzdrževanih po Jugoslaviji; 3. Jugoslavija nastopi direktno proti Albaniji. Ta zadnja rešitev se zdi listu zelo neverjetna, češ ker Jugoslavija pač dobro ve, kakim nevarnostim bi se izpostavila, in ve predobro, da bi Albanija ne ostala sama.

Oficijozna »Tribuna« objavlja na uvodnem mestu pod naslovom »Razmerja« članek svojega ravnatelja R. Forgesa D'Avanzatija, ki očita beograjski vladi, da je hotela na vsak način priči do hrupnega. Čisto po framazonstvu dišečega dogodka, prekinjenja odnosov z Albanijo. Članek pravi, da se temu dogodku sicer ne sme pripisovati nikak pretrana važnost, ali vse pa da vendar kaže, da je Jugoslavija pred zasledanjem Sveta Društva narodov hotela izriniti incident, s pomočjo katerega naj bi se spravil v razpravo v Zenevi. tiranski pakt, ko se ji doslej ni posrečilo to vkljub prejetni francoski podpori.

Fašistična »Agenzia di Rima«, ki uživa tudi glas poluslužbenosti, javlja, da se v rimskih političnih krogih sicer obžaluje, da je prišlo do prekinjenja diplomatskih odnosov med Jugoslavijo in Albanijo, ali da se ob enem povdarja, da ni treba pessimistično presoati položaja, češ, ker se smatra, da to prekinjenje ne bo imelo za posledico težjih zapletov. Nato sledi običajno priznanje rimski vladi za njeno prizadevanje, da bi se bil spor rešil v dobrem, da sicer to prizadevanje ni doseglo enakih uspehov na obeh straneh. Vest je v ostalem izredno taktična, kar je dokaz, da izhaja iz službenega vira, ali brez otvora pa vendar ni, ker pravi dobesedno: »Gotovo bi se bilo dalo z večjo preudarnostjo in mirnostjo v postopanju izogniti sedanjemu dogodku; ali ni dvoma, da bo bdela nad njim vsaka vlada, ki je zainteresirana na balkanskem

miru, da se ne pretvori v manifestacije z vse več neizvestnostjo.«

Sodeč po teh izjavah in objavah, bi se torej moglo reči, da je italijanska službena javnost trdno prepričana, da jugoslovensko-albanski incident ne bo imel nikakršnih težjih posledic. Neslužbena javnost, italijansko ljudstvo, pa presoja stvar popolnoma drugače. Kakor hitro je bila v tisku objavljena vest o prelomu, je bila vsespod vsakomur na jeziku ena edina beseda: vojna! Prekinjenje diplomatskih odnosov med Albanijo in Jugoslavijo se smatra za prelom med Italijo in Jugoslavijo; Albanija tu sploh ne prihaja v poštev, saj se govori o njej kakor o Tripolitaniji, Eritreji, kakor o italijanski koloniji. V Milanu n. pr. so bili včeraj trdno prepričani, da italijanski polki že korakajo proti jugoslovenski meji, da pride vsak čas do prvega spopada, in čim bližje prihajate k meji, tem trdnjeje je uverjenje, da ni več daleč do izbruha, v čimer se bolj potrjuje ljudstvo dejstvo, da krečejo proti meji vedno večji oddelki vojsk. Smešno je, ali vendar značilno, če se čujejo celo takele: »Leta 1914. sem vendar še mogel pobegniti v Italijo, da se rešim vojaške službe, kam naj pa pobegnem sedaj?« In ni jih malo, ki kolonejo fašistično vlado, češ, da tako po nepotrebnem, s svojim hujskanjem, gonit narod in državo v nesrečo in pogubo, dočim pa imate na drugi strani zopet tiste, ki z žarečimi očmi že bledejo o odrešitvi še neodrešenih bratov onstran Jadrana.

Komu naj se torej verjame narodu ali vladi?!

Sijajen finančni položaj Zedinjenih držav

Washington, 9. junija. d. Državni podatnik zakladnega ministrstva je v svojem predavanju v Zvezi newyorških bankirjev naglasil, da znaša prebitik državnih dohodkov v lanskem letu nad 600 milijonov dolarjev. Zedinjene države bodo zato znizale državni dolg za več kot 1 milijardo dolarjev.

Bolezen španskega prestolonaslednika

Madrid, 9. junija. (be.) Zdravstveno stanje prestolonaslednika se je znatno poslabšalo.

Najvišja palača na svetu

Newyork, 9. junija. (lo.) Oblasti so odobrile gradbeni načrt palače, ki bo štela 110 nadstropij in bo visoka 365 metrov. Poslopje bo najvišje na svetu in bo presegalo Eiflov stolp za 67 metrov.

Naši kraji in ljudje

Poljski gostje v Zbornici TOI

Da spozna naše gospodarske razmere, se že nekaj časa mudi v naši državi delegacija poljskih privrednikov, ki so si ogledali vse pokrajine in važnejša mesta ter Jadrano, včeraj jutraj pa so prispeli s Sušaka v posebnem salonskem vozu, ki ga je dala na razpolago naša železniška uprava, v Ljubljano, kjer jih je sprejelo zastopstvo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, obstoječe iz gg. komisarija Ivana Jelačina ml., glavnega tajnika dr. Frana Windischerja in tajnika dr. Ivana Plessa. Na glavnem kolodvoru so odlične goste pozdravili tudi ravnatelj veleposla g. konzul Milan Dular, predsednik Zveze obrtnih zadrug g. Engelbert Franchetti in predsednik Društva ljubiteljev poljskega naroda g. konservator dr. Franc Stelč, nakar so se zastopniki odpeljali k zajtrku v hotel »Union«.

Sprejem v Zbornici TOI

Ob pol 10. so gostje prispeli v palačo TOI, kjer so posebno občudovali luksurijsno stopnišče, ki ga ravno dovršujejo po načrtih arhitekta prof. Plečnika. V sprejemni dvorani so jih pričakovali zastopniki civilnih, samoupravnih oblasti in mestnega magistrata, predstavniki trgovskih, industrijskih in obrtnih organizacij ter zastopniki Društva ljubiteljev poljskega naroda gg. konservator dr. Stelč in prof. dr. Molč.

Poljske delegacije je pozdravil v daljšem govoru zbornični komisar g. Jelačin, ki je izrazil občudovanje, da radi kratkega bivanja ni dana možnost pokazati jim najlepše kraje in lepote naše Slovenije, kjer so bili do sedaj Poljaki žal zelo redki gostje. Vel. župan dr. Vodopivec je pozdravil goste v imenu vlade kot zastopnike bratskega naroda z željo, da obrodijo poset najboljše uspehe v gospodarskem kakor tudi v kulturnem oziru.

Za ljubljansko oblasno skupščino je delegaciji izrazil dobrodoščilo predsednik dr. Marko Natlačen.

Direktor dr. Milutin Zarnik je v imenu občine ljubljanske pozdravil goste kot zastopnike velikega in slavnega slovanskega naroda z željo, da bi se ustvarila tudi politična slovanska fronta.

Predsednik Zveze industrijcev g. Dragotin Hribar je tolmačil želje slovenske industrije po čim večji medsebojni podpori bratskih narodov na gospodarskem polju.

Generalni ravnatelj g. Tykač je izreknil v imenu Društva denarnih zavodov željo, da bi se pri prihodnjem sestanku mogli razgovoriti o premagani sedanji gospodarski krizi.

V poljskem jeziku je nato predsednik Društva ljubiteljev poljskega naroda dr. Stelč povdarjal, da bodo tesnejši gospodarski stiki poglabili tudi že 20 let trajajoče stike na kulturnem polju.

Končno je predsednik Zveze obrtnih zadrug g. Franchetti izrazil željo, da kmažu

posetijo Slovenijo tudi poljski obrtniki. Za izrečene pozdrave se je v poljskem jeziku zahvalil predsednik delegacije, direktor trgovskega odseka poljskega ministrstva za trgovino in industrijo, g. Stanislaw Landie, naglašajoč potrebo čim tesnejše zveze obeh sedaj svobodnih slovanskih narodov na gospodarskem, kulturnem, nacionalnem in političnem polju. K temu naj pripomore definitivno sklenjena trgovinska pogodba, da bo Poljska brez posredovanja lahko izvažala potrebne sirovine iz Jugoslavije in obratno. Uverjen je, da bo poset rodil najlepše sadove v obeh bratskih državah.

Ogled tobačne tovarne in muzeja

Po oficijelnem sprejemu so se gostje v spremstvu domačinov odpeljali v tobačno tovarno, kjer so občudovali predelavo tobaka, ki jih je zanimala posebno zato, ker je Poljska kupila večji del naše tobačne letine.

Posebno velik utis je nato na goste napravil narodni muzej, kjer jim je v poljskem jeziku eksponate tolmačil konservator dr. Stelč. Gostje so splošno izjavljali, da niso v Ljubljani pričakovali muzeja s takimi znamenitostmi.

Po ogledu muzeja so izletniki odšli k luncu v hotel »Union«, kjer jih je zopet pozdravil g. Jelačin, nakar se je zahvalil bivši poljski ministru, g. ing. Marjan Szydłowski.

Izlet v Vevče

Popoldne so se gostje z avtomobili v spremstvu ljubljanskih trgovskih in gospodarskih predstavnikov podali na izlet v Vevče, kjer jih je sprejel g. ravnatelj dr. Pavlin in jim razkazal papirnico. Gostje so bili polni hvale o modernem obratu in vzornem redu.

Vobče se je na izletu in posebno pri zakuski, ki jo je priredilo ravnateljstvo papirnice, razvila prav prijateljska družabnost. Gostje so živahno razpletali pogovor o gospodarskem in industrijskem stanju Slovenije, pri vsem pa so nepretrgoma izražali svoje divljenje nad lepoto Slovenije, ki se jim razodeva že v sami ljubljanski pokrajini. Zagotavljali so ponovne posete, a osobito g. poljski generalni konzul Barthel de Waydal je navdušen zatrjeval, da bo odšel redno prihajati iz Zagreba v naše romantične planinske predele.

Banket in slovo

Ob 9. zvečer je v elegantnih prostorih ljubljanskega kluba združila goste in zastopnike oblasti ter privrednih krogov svečana večerja, ki so se je udeležili poleg vseh gostov tudi gen. konzul poljski iz Zagreba, g. Barthel de Waydal in delegat našega ministrstva trgovine dr. Milivoj Iveta. ki goste spremljata vsa pot, nadalje veliki župan dr. Vodopivec, pred-

sednik ljubljanske oblasne skupščine dr. Natlačen, zastopnik mestne občine direktor dr. Zarnik, konzul Zbornice TOI g. Jelačin ml. in glavni tajnik dr. Windischer, predsednik veleposla in vevških papirnic g. Bonač in ravnatelj konzul Dular, direktor Trgovske akademije dr. Böhm in drugi zastopniki gospodarskih organizacij.

Kot domačin je gostom napil predsednik ljubljanskega kluba g. prof. dr. Milan Vidmar. V imenu Poljakov je bivši poljski ministar za trgovino in industrijo, poslanec g. ing. Marjan Szydłowski v svoji zdravici izjavil, da se gostje čudijo velikemu elanu razvoja naše države na vseh področjih in izrazil uverjenost vseh, da sta si poljski in jugoslovanski narod drug drugemu potrebna, Poljakom še posebno naše morje kot pot njihove gospodarske ekspanzije na iztok. Zagotavlja, da nas ne bodo poznali samo z vidika turistov, nego poglabili tudi gospodarske in politične vezi.

Ker so bili gostje do skrajnosti izčrpani, so po ljubeznem slovesu odšli zgodaj v hotele in na kolodvor, kamor so jih domačini s tremi zastopniki Društva prijateljev poljskega naroda, ki so poleg funkcionarjev Zbornice ves čas spremljali goste, spremljali z željo, naj zastopniki velikega poljskega naroda čim prej zopet obiščejo našo domovino.

Dvojni jubilej pisatelja Gjalskega

Zagreb, 9. junija

Kulturni Zagreb je danes na manifestanten način proslavil dvojni jubilej pisatelja Ljube Babiča-Gjalskega: 70letnico življenja in 40letnico plodovitega pisateljskega udejstvovanja. Za slavnost, ki se je nočjo vršila v Narodnem gledališču v prisotnosti najodličnejšega zagrebškega občinstva, so se vršile velike priprave. Inicijator sta dala Matica Hrvatska in Društvo hrvatskih književnikov. Izšla je slavnostna številka »Savremenika«, ki je vsa posvečena jubileju ter vsebuje prispevke odličnih hrvatskih književnikov. V gledališču je bil program naslednji: Orkester zagrebške filharmonije je izvajal uverturo iz opere »Porin«, nakar so sledili razni pozdravni nagovori in so bila jubilarstvu poklonjena številna darila. O pisateljskem delovanju Gjalskega je konferiral dr. Mate Hanžeković, nakar je obsežen moški zbor Zveze hrvatskih pevskih društev zapel Novakovo himno »Hrvatska«. Proslavo v gledališču je zaključilo peto dejanje dramatisiranega Osvita po istoimenskem romanu Gjalskega, po predstavi pa se je vršil slavnostni banket.

Knjižna dela Gjalskega so dobro znana mnogim slovenskim čitateljem, saj je Gjalski eden najodličnejših živih hrvatskih piscev, čigar slava je že pred leti šla preko granice ožje domovine. Rodil se je Ljuba Babič 26. oktobra 1854. na vladstvinu v Gredcih v Hrvatskem Zagorju. (Proslava jubileja je radi priprav zakasnela.) Gim-

Samo še danes ob 4. pol 6. pol 8. in 9. uri.

LYA MARA HARRY LIEDTKE

v originalnem dunajskem filmu

Na lepi modri Donavi

(An der schönen blauen Donau.) — Najboljši Lya Mara - Harry Liedtke film!! Nepopisno lepi posnetki iz Dunaja (Pratra), Grinzina itd. — Preskrbite si vstopnice pravočasno! — Pri vseh predstavah umetniški orkester!!

Telefon 2730.

Kino »DVOR«

nazijo je dovršil v Varaždinu, pravne študije pa je absolviral v Zagrebu in na Dunaju, nakar je vstopil v drž. službo ter pred leti stopil v pokoj kot veliki župan zagrebške oblasti. Svoje prvo leposlovno delo »Illustrissimus Batorich« je napisal l. 1878, tiskano pa je bilo šele 1884. Odtlej je njegovo plodovito pisateljsko pero zaporedno ustvarjalo cel niz novel in romanov. Leta 1913 je Gjalski začel izdajati svoje zbrane spise, ki so vsebovani v 27. zvezkih. Po prevaru se Gjalski le še redko javlja, četudi je kljub visoki starosti še pri čvrstem zdravju.

Ob kronanju kralja Petra I. 1904 je posetil Gjalski Beograd in jugoslovensko razstavo, kjer so se zbrali razni prominentni poborniki jugoslovenske ideje. Takrat je bil odlikovan z redom sv. Save III. razr., l. 1914 pa mu je kralj Peter vnovič poklonil isto odlikovanje II. razreda. Po prevaru je bil član Narodnega predstavništva v Beogradu, nato pa se je umaknil v zaščito na svojem vladstvinu v Gredcih.

Občni zbor Obrtniškega društva v Ljubljani

Snoči se je vršil v prostorih Mrakove restavracije redni občni zbor Obrtniškega društva v Ljubljani. Predsednik gosp. Josip Rehek je uvodoma pozdravil vse navzoče, spomnil se tokrat leta umrlih članov ter prešel k posamični položaja in splošnega stanja obrtnišva v preteklem letu. Naglašal je potrebo čim tesnejšega združenja obrtnikov v krepki in enotni organizaciji. Obrtniško društvo v preteklem letu je sicer lepo napredovalo, treba pa je še nadaljne odločne volje, da bo še več uspehov.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal gosp. Ivan Košak, je razvidno, da je bilo preteklo leto za obrtnišvo zelo važno. Vršile so se volitve v Zbornico TOI, pri katerih je društvo z vsvo mnenjem sodelovalo in podpiralo Zvezo obrtnih zadrug. Z uspehom volitev so bili obrtniki lahko zadovoljni. Politične spletke pa so bile vzrok, da se je zbornica razpustila in da vlada danes v zbornici mesto pravilno izvoljene uprave komisar. Društvo se je pridružilo vsem akcijam in protestom, ki so se podvezli, da se zbornica skliče in bo tudi v bodoče podprlo vsak protest proti krivici, ki se je zgodila gospodarskim krogom v Sloveniji. Na izrednem občnem zboru je društvo izvolilo z velikim odobravanjem svojega člana, prvega tajnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo gosp. dr. Frana Windischerja za častnega člana. V svojem poročilu je omenjal ustanovitev Obrtne banke SHS in njene podružnice v Ljubljani, ki bo nudila našim obrtnikom cenen kredit, obenem pa je naglašal potrebo, da Narodna banka ne ukinje kreditov obrtništvu.

Po poročilu blaginjskega gosp. Ivana Keršniča ter preglednika računov gosp. Frana Igliča je prešel občni zbor na volitve. Za predsednika je bil izvoljen zopet gosp. Josip Rehek in za podpredsednika gosp. Lovro Pičman.

Na koncu je bilo sklenjeno, da se ustanove v okviru društva naslednji odseki: gospodarsko - politični, prireditveni, pomočniški ter mladinski odsek. Po zaključku občnega zbora je bila izročena starost naših obrtnikov gosp. Engelbertu Franchettiju v priznanje zaslug ob 30letnici delovanja za interese obrtnišva poljanja Obrtniško društvo v Ljubljani: »Ob 30letnici delovanja v korist obrtniška poklanja Obrtniško društvo v Ljubljani«.

Palača Delavske zbornice v Ljubljani

Nova reprezentativna stavba bo letošnjo jesen pod streho.

Stanovanjska beda tare ne le privatne najemnike, marveč tudi marsikako državo in javno institucijo. Med te spada tudi ena najvažnejših naših korporacij Delavska zbornica za Slovenijo. Delokrog zbornice se od dne do dne širi; zahteve, ki se stavijo na to važno institucijo, so od dne do dne večje; toda uradi Zbornice so nastanjeni v malih in tesnih prostorih, raztreseni po vsem mestu tako, da je smoteno in ekspeditivno delo zelo oteženo. Radi tega se je vodstvo Delavske zbornice za Slovenijo že dalje časa bavilo z načrtom, da zgradi za svoje urade in te institucije priključene ustanove lastno moderno in vsem potrebam odgovarjajoče poslopje. Realizacija tega načrta je našla na velike finančne težave, ki so došlej onemogočale izvedbo. Vodstvo Zbornice pa je s hvalevredno vneto in pravilnim razumevanjem znalo premostiti vse ovire in danes stoji lepo zamišljen načrt tik pred izvršitvijo. Včeraj je bila med mestno občino ljubljansko in Delavsko zbornico podpisana pogodba, glasom katere mora biti poslopje do letošnje jeseni v surovem stanju pod streho.

Na letošnji plenarni seji Delavske zbornice dne 19. marca je bil pooblaščen upr. odbor, da podvzame vse potrebne korake,

da se predloži načrt, ki je v glavnem elaborat glavnega tajnika Delavske zbornice g. Uratnika, čim prej izvede. Vodstvo zbornice je nato takoj uvedlo pogajanja z mestno občino in ministrstvom za socialno politiko v svrhu finančne fundacije in izvedbe tega projekta. Po daljših pogajanjih je bil te dni dosežen definitivni sporazum, glasom katerega se zgradi poslopje za Delavsko zbornico še tekom letošnjega leta. Gradbeni stroški so proračunani na 4.300.000 Din. Od tega zneska prispeva Delavska zbornica za Slovenijo iz svojih sredstev 1.500.000 Din, ljubljanska mestna občina 1.200.000 Din, ministrstvo za socialno politiko pa je odobrilo zbornici iz fonda za podporo brezposelnih in vzdrževanje borz dela 4% posojilo v znesku 1.800.000 Din proti 25letni amortizaciji tako, da da Delavska zbornica v resnici iz svojih sredstev 3.300.000 Din. Poslopje se bo gradilo na Miklošičevi cesti poleg palače Okrožnega urada za zavarovanje delavcev ter bo po svoji notranji ureditvi praktično, na zunaj pa reprezentativno.

V poslopju bo poleg potrebnih prostorov za urade Delavske zbornice, njenega prosvetnega oddelka, borze dela itd. praktično urejeno kopališče za delavstvo, prostori za strokovne organizacije, ki so priključene Delavski zbornici, ter okoli 30 cenovnih stanovanj. V pritličju bo nameščena brezalkoholna gostilna in delavska kuhinja, kjer se bo poceni dobivala priprata, a tečna hrana. Poslopje bo zgradila mestna občina ljubljanska v lastni režiji. Delavska zbornica pa ima pravico, da poslopje v 15 letih odkupi in prevzame popolnoma v svojo last.

Velika javna tombola

Sokolskega društva v Stražišču bo v nedeljo, 12. junija ob 15. uri.

Novo postajališče v Bitnjem

Na binkoštni ponedeljek po prihodu obeli popoldanskih vlakov iz Ljubljane in Gorenjske se je na slovesen način izvršila slavnostna otvoritev novega postajnega poslopja Bitnje-Zabnica na progi med Škofjo Loko in Kranjem. Postaja Bitnje je nastala med vojno, ko so bila tu postavljena velika skladišča v vojaške svrhe. Od tedaj je služila kot osebno-prometni urad mala lesena hišica, ki je bila zlasti v zadnjem času zapisana naglomu razpadanja. Ker je ljubljanska žel. direkcija namerala postajo ukiniti, so podvzele zainteresirane vasi, zlasti Zabničani, ki spadajo v okoliš občine Stare Loke, akcijo za zgradbo novega zidanega postajnega poslopja; akcija je imela zaželjeni uspeh. Naglo in v skupnem delu je rastle novo poslopje, ki je doživelo na binkoštni ponedeljek svojo krstno slavnost. Na postaji, ki leži sredi polja, ne daleč od vrste vasi pod hribi od Sv. Jošta do Škofje Loke, se je zbrala velika množica kmečkega ljudstva z domačo gasilsko godbo, ženske narodne noše, fantje na konjih, učiteljstvo s šolsko mladino, duhovščina ter župan Gašper Triller iz Stare Loke z obč. odborniki iz Zabnice. Z vlakom so dospeli zastopniki žel. direkcije g. dr. Fatur in šef prometnega oddelka za gorenjsko progo g. Masič iz Ljubljane in sreski poglavar g. Žnidarčič iz Kranja. Po blagoslovljenju poslopja je g. dr. Fatur izrekel s primernim nagovorom novo poslopje za promet. Nato se je formal veliki sprejem in se s konjeniki na čelu podal čez polja v Zabnico na veselični prostor pri posestniku Kuraltu, kjer se je razvila velika in živahna ljudska veselica. Postajno poslopje Bitnje, ki se bo po najnovejšem odloku žel. ministra imenovalo Zabnica, služi predvsem delavstvu iz okoliških vasi, ki se večinoma vozijo v Ljubljano, je pa tudi pripravnno izhodišče za izlete na Črncrč in Sv. Jošt.

Dekletce obglavljeno pod lokomotivo

Pretrpelijska smrt je v Novem Sadu dohitela trinajletno dekletce Lizko Suketovo. Puncica se je s svojo malo sestrojesticco podala preko proge. Nenadoma je zabrlizgala lokomotiva. Siročevodja je zavril, toda katastrofe ni mogel preprečiti.

V kratkih hipih se je odigrala strašna žalostiga. Kolesa lokomotive so malo Lizko podrla na tračnico in jo doslovno obglavila. Glavica se je odkotalila po nasipu navzdol, a kolesa so dekletcu odrezala tudi desno roko. Lizkina sestra se je pravočasno rešila. Pretresljiva nesreča male deklice vzbuja v Novem Sadu globoko sočustvovanje s starši.

Udeleženci oficijelnega sprejema delegatov poljskih privrednikov v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo

Sede od leve na desno: dr. Natlačen, predsednik ljublj. oblasne skupščine, dr. Dobrila, tajnik borze; Stanislaw Landie, direktor trgovskega odseka poljskega ministrstva trgovine in industrije ter vodja izleta; generalni konzul poljske republike Barthel de Waydal; bivši minister poljski za trgovino in industrijo ter poslanec ing. Marjan Szydłowski; dr. Josefert, direktor trgovske komore v Bygoszczu; dr. Waschko, sindik trg. komore v Poznanju; dr. Kazimir Bartoszewicz, podpreds. poljske zveze producentov in rafinerije mineralnih olj; Dragotin Hribar, predsednik Zveze industrijcev; poljski minist. tajnik Korzlewski; stoji pa: tajnik Zbornice dr. Ples, glavni tajnik Zbornice dr. Windischer, magistratni direktor dr. Zarnik, konzul Dular, delegat našega ministrstva dr. Iveta, vel. župan dr. Vodopivec; komisar Zbornice Jelačin ml.; prof. dr. Molč, inspektor drž. žel. Haszłakiewicz, dr. Behagel, direktor poljske rudarsko-livarske zveze; konservator dr. Franc Stelč; dr. Henrik Münich, svetnik poljskega min. trg. in ind.; gen. ravnatelj Tykač; predsednik Zveze obrtnih zadrug g. Franchetti.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Petek, 10.: Zaprtto.
Sobota, 11.: Zaprtto (generalka).
Nedelja, 12.: »Večni mladenič«. Premijera.
Izv.

Ljubljanska opera:

Petek, 10.: »Orlov«. E.
Sobota, 11.: »Carmen«. Gostovanje bolgarskega tenorista Gospodinova.
Nedelja, 12.: ob 15.: »Orlov«. Popoldanska predstava po žužanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče:

Petek, 10.: »Akademija«.
Sobota, 11.: ob 20.: »Čardaska knežinja«. A. Kuponi.

Bolgarski tenorist v ljubljanski operi. V soboto, dne 11. t. m. gostuje v ljubljanski operi tenorist gosp. Gospodinov. Poje v »Carmen« ulogo dona Josea. Gost ima močan tenor z lepo izrazito višino in odlično italijansko solo. Poleg ljubljane bo gostoval tudi v Beogradu in Zagrebu, zatem pa odide v Rim, kjer je nastopil že večkrat za časa svojega študija. Na predstavo opozarjamo naše občinstvo. Pripominjamo, da je ljubljanski

ansambel izvajal opero »Carmen« na svoji operni turneji v Sarajevu, Dubrovniku in Splitu z največjim uspehom. Za gostovanje tenorista Gospodinova veljajo navadne operne cene.

Popoldanska predstava »Orlov«. V nedeljo, dne 12. t. m. se poje v ljubljanski operi opereta »Orlov« kot popoldanska predstava po žužanih opernih cenah. Zvečer istega dne bo v dramati premijera »Večni mladenič«, kjer igra glavno ulogo nestor slovenskih igralcev gosp. Anton Cerar - Danilo.

»Rigoletto« predstavlja na mariborskem odru. Danes, v četrtek, se uprizori za red A in one abonente red C, ki so bili prestavljeni v abonma A, »Rigoletto«.

Koncert Orkestralnega društva Glas. Matice v Zagorju ob Savi. Po krasno uspešnih koncertih v Murski Soboti in Ljutomeru priredi godalni orkester Orkestralnega društva Glasbene Matice pod taktirko profesorja Adamiča svoj tretji koncert v soboto 11. t. m. ob 8. uri zvečer v Zagorju ob Savi. Na sporedu so orkestral. skladbe Adamiča, Samla, Suka, Dvořaka, Čajkovskega ter dvojice violinskih solov konservatorista Karla Rupla in četrto basovskih pesmi konservatorista Marijana Rusa. Pri klavirju bo konservatorist Pavel Šivic. Resni in umetniško nastudirani program, ki je navdušil občinstvo Murske Sobotne in Ljutomer

do najvišje mere, bo sigurno tudi v Zagorju ob Savi privabil h koncertu najmnogobrojnejše poslušalstvo. Idealna stromljenja Orkestralnega društva Glasbene Matice to tudi brez dvoma zaslužio.

Nevesadna razstava jugoslovanske likovne umetnosti se letos na jesen prenese v Osljek.

Plesalka Ana Pavlova gostuje v Stockholmu na Švedskem in v Helsingforsu, prestolnici Finske.

Hudožestveniški disidenti v Švici. Disidentni nekdanje skupine Hudožestvenega teatra v Pragi so gostovali prošle dni v Curlihu. Igrali so »Brate Karamazov« in »Črešnjav vrt«. V skupini nastopa sedaj zopet g. Germanova, ki je bila radi boleznj delj časa odsotna. Poleg Germanove omenjajo kritike popolnoma go. Križanovsko, Sarova in Aslanova. »Črešnjav vrt« se je igral v režiji Germanove in Masalitina, čeprav slednjega ni več v ansamblu.

Velika izbira raznega perila

modnih bluz, oblek, nogavic, vezanin, čipk itd. se kupi po priznani nizkih cenah pri

IGN. ŽARGI, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Drugo kolo državnega prvenstva

v nedeljo dne 12. junija ob 17. uri

Hašk (Zagreb) : Ilirija

Predigra ob 15-30. — Izbirna tekma dveh medklubskih ljublj. moštev.

Na igrišču Ilirije.

Ob vsakem vremenu

Domače vesti

* **Kraljica Marija na Bledu.** Včeraj ob 7.35 je prispela na postajo Lesce kraljica Marija s svojim spremstvom. Na kolodvoru na Lescah je kraljico pozdravil veliki župan dr. Fran Vodopivec, na kar je njegova gospa soproga izročila kraljici šopek svežih rož, ki jih je kraljica prilazno sprejela. Kraljica se je nato z dvornim avtomobilom odpeljala v spremstvu adjutantov majorjev Pogačnika in Masalovića na Bled na kraljev dvorec Svobor, kjer že biva prestolonaslednik Peter.

* **Novi rektor ljubljanske univerze.** Na včerajšnji seji vseuč. profesorjev je bil izvoljen za rektorja na ljubljanski univerzi za bodoče študijsko leto 1927-28 prof. dr. Rajko Nachtigal.

* **Zgradba poslopja za državni arhiv v Beogradu.** Ker je iz državnega dolarskega posloja odobren kredit 12 milijonov dinarjev za gradnjo novega poslopja za državni arhiv in ker so načrti za zgradbo že odobreni, se bo z gradbenimi deli pričelo v najkrajšem času. Poslopje bo zgrajeno po najmodernejšem sistemu.

* **Propaganda za popularizacijo lepote naše domovine.** Organizacija »Mittel-europäische Wirtschaftstagung«, ki ima svoj sedež na Dunaju, sklicuje vsako leto konferenco držav Srednje Evrope za tujski promet. Letošnji kongres se vrši na Dunaju v dneh 13. in 14. junija. Na kongresu se bodo pretresala važna vprašanja turizma v srednji Evropi. Privržani se bodo letos tega kongresa udeležili tudi zastopniki našega turizma. Direktor zagrebškega »Putnika« Stjepan Dragomanović je predaval o stanju turizma v naši državi. Beograjski urad »Putnika« je pri tej priliki izdal okusno urejen priročnik za inozemske turiste pod naslovom »Jugoslavija, zemlja sunca i plavog Jadrana, alpskih kupališča i modernih ležišč, romantičnih planin i historičkih spomenika«. Ta priročnik, ki je izšel v 100.000 izvodih, daje tuju vse potrebne informacije o Jugoslaviji. V svrhu uspešne propagande za lepoto naših krajev se prihodnji mesec tredi posname film »Plivska jezera«, ki se bo širil tudi po inozemstvu.

* **Nova zveza med Bačko in Banatom.** Pri Titelu je bil včeraj na svečan način izročen prometu novo zgrajeni veliki most, ki bo posredoval zvezo med Bačko in Banatom. Prej se je od Velikega Bečkereka do Novega Sada potovalo 12 ur, 68 čelj pa bo trajalo potovanje samo tri in pol ure.

* **Nagrade društvom in kulturnim delavcem v Sloveniji.** Uprava kraljevega fonda za nagrado dela na kulturnem, gospodarskem in prostornem polju je priznala med drugimi za letošnje leto sledeče nagrade: 25.000 Din Engelbertu Ganglu, starosti JSS v Ljubljani, 10.000 Din Prosvetni Zvezi v Ljubljani, 5500 Din Izobraževalnemu društvu na Jesenicah in Kolu jugoslov. sester Moste-Sv. Peter v Ljubljani, 5000 Din Josipu Lapajetu, šolskemu upravitelju v Cerkljah, 5000 Din Stanku Gradiškemu, učitelju v St. Ilju in Josipu Lusku, šolskemu upravitelju v Prekmurju. Nadalje po 5000 Din Jakobu Špaljiru, gozdarju v Mariboru in Viktorju Engemannu, gozdarju pri Leljah. Po 2500 Din Sokolskemu društvu v Gornjem Logatcu in slovenski župi skavtov v Ljubljani.

* **Himen.** Na binkoštni ponedeljek sta se poročila v Ljubljani g. dr. Stano Novak, pravni referent gradbene direkcije v Ljubljani, in gođ. Minka Čopova iz znane občine Čopove v Mostah pri Zirovici. Bilo srečno!

* **Smrtina kosa.** Včeraj popoldne je preminul v ljubljanski bolnici po daljši bolezni g. Alojzij Dermota, pripravnik finančne kontrole. Pogreb se vrši v soboto ob 16. iz drž. bolnice. — Dne 3. t. m. je v Ljubljani umrla gođ. Ljudmila Franz. Pokopali so jo 4 t. m. — V Mirni peči je včeraj preminul ugledni trgovec in posestnik g. Alojzij Hudl. Pogreb v soboto ob pol 10. — Mrtvim pokoj, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Vrlenu možu v spomin.** Smrtno se je ponesrečil 2. t. m. bivši posestnik Fran Rogelj iz Dol. Brezovice, občina Preseje. Vozeč po klanecu nizdol, je stopil pred kralja, hoteč jo zadržati. Oje voza na ga je smjelo tako silno v trebuh, da je revšč obšel nezavesten. Poklicali so nuno zdravnika, ki je odredil, da so poškodovanca brž odnesli v bolnico v Ljubljano. Tam so ga operirali, a vsaka pomoč je bila nepoznana: izdihnil je v groznih mukah. Njegovega pogreba 8. t. m. v Ljubljani se je udeležilo mnogo občanov iz Preseja in drugih prijelcev. — Dragi France, ni Te več in težko Te bomo pogrešali! — Rajniki je bil neomajljiv narodniak-napredniak, zvest narodnik »Jutra« od početka. Rad je podpiral vsa društva v Preseju, zlasti »Sokola«. Bil je kot priprist kmet vrlo naobzaren, prečital je mnogo knjig. Vedno je bil zvest in odločen pobornik napredne ideje. Stičaj je, da je tudi njegov oče umrl slične smrti. Zapisal je štiri sinove — Sokole. Prijatelj France, snivaj mirno na ljubljanskem pokopališču! V srcih Tvojih prijateljev Ti ostane svetel spomin. — A. K.

* **Poziv!** Veliki župan ljubljanske oblasti razglasi: Usodna elementarna nesreča v ljubljanski oblasti me zopet sila, da apeliram na števokoljubje in radodarnost prebivalcev ljubljanske oblasti. V Starem trgu v črnomalskem srezu je umrl dne 21. maja t. l. silen požar 8 hiš z gospodarskimi poslopji, vsemi hlevi, skednji, svinjaki in kletmi, z vsem orodjem, obliko, živežem in krmom, vpepeli tsem trgovcem vse zaloge in več obrtnikom vsjo opremo. Poginila je živina, pokončani so sadovnjaki in vrtovi. Devet posestnikov s 40 družinskimi člani je brez strehe in ob premoženju. Nizke zavarovalnice ne morejo kriti prizadetim ogromne škode, ki znaša preko 3.700.000 Din. Da se olajša nesrečnim po-

gorelcem beda, pozivam prebivalstvo ljubljanske oblasti, da jim pomaga z milimi darovi, ki jih sprejemajo: v Ljubljani veliki župan in mestni magistrat, na deželi pa vsi sreski poglavarji in oblastva, ki jih bodo oni določili.

* **Srednješolska Izvidniška četa Streljačke družine za ljubljansko oblast.** V nedeljo 12. t. m. se vrši terenska vežba ljubljanskega in kranjskega odreda Izvidniške čete Streljačke družine. Zbor za četniške izvidniške ljubljanskega odreda je ob pol 8. pred telovadiščem ljubljanskega Sokola, kranjski odred pa naj se ob 11. dop. javi dežurnemu pri 16 km na cesti Skofja Loka-Ljubljana. Vežba bo po možnosti spojena z izredno četniško slovesnostjo. Ker bo to v tem šolskem letu obenem zadnji sestanek četniških izvidnikov ljubljanske oblasti, je udeležba strogo obvezna! Streljački zdravo! Komandir čete za ljubljansko oblast.

* **Učitelji (ice)! Na otok Brač!** Učiteljski Perijalni Savez pripravi v vel. počitnicah letovanje na otoku Braču, v koloniji na Boli Koloniji je lepo urejena s posteljami, kuhinjo etc. Brač ima najlepšo plažo v Dalmaciji. Ob priliki letovanja se bodo pridružili daljši in krajši izleti po otoku in srednji Dalmaciji. Cene letovanja (prenočišče s hrano) za 15 dni 400 Din. Vožnja je polovica. Vsak prijavljenec mora biti član UFS. Vsak tovariš (ica), ki se prikladi za letovanje, naj pošlje na moj naslov 90 Din (50 Din je pristopnina in članarina za F. S., 40 Din kolonijalni prispevek). Ko prejmem prijavljenca in znesek odpošljem prijavnico za kolonijo in ček. Prijavnica se mi izpolnena vrne, s čekom pa se odpošlje znesek na naslov, ki je na čeku v Beograd potrdilo vplačila hranil! V prijavnico navedete čas letovanja, najbolje je, da se vpiše vsak od 15. julija dalje, ker je 13. julija skupni odhod, računamo vedno 15 dni (15. VII.—31. VII. ali 15. VII. do 15. VIII. itd.) Rok za prijavitev 15. junij! Pred odhodom bo sestanek, kjer dobi prijavljeni natančna navodila. Tovariši (ice)! Poslužite se ugodne prilike, ki vam jo nudi F. S. — Za U. F. S. Slavko Mrovič, učit. na mešč. šoli Jesenice gl. poverjenik.

* **Za zgradbo učiteljskega zavoda v Kavstvu** je ministrstvo gradlevin odobrilo kredit 1.001.761 Din.

* **Drugi pomorsko-propagandistični tečaj Jadranske Straže v Splitu** se vrši v času od 1. do 31. julija t. l. Kakor lamsko leto bo tudi letos glavni odbor »Jadranske Straže« v Ljubljani odposlal v ta tečaj enega udeleženca. Sprejem in celomesečna preskrba (stanovanje in hrana ter vožnja tla in nazaj) je brezplačna. Natančnejše informacije in prijave sprejema Glavni odbor v Ljubljani do 15. junija.

* **Slovensko planinsko društvo v Ljubljani** naznaja, da se vrši njegov občni zbor 21. junija ob 20. v saloni gostilne pri Levu na Gosposvetski cesti z dnevnim redom: pozdrav načelnika; sprememba društvenih pravil; eventualne volitve; poročilo tajništva, knjigovodstva in računskih preglednikov; samostojni predlogi; slučajnosti. Oni člani, ki se zanimajo za nova pravila, jih lahko vpogledajo v društveni pisarni, Sešenburgova ulica 7-II. med uradnimi urami.

* **Prvenstvo med nemškimi pevskimi zbori v Jugoslaviji** je ob Binkoštnih na pevskem tekmovanju povodno proslava 100 letnice nemške občine v Indijini odnesel mariborski »Mannergesangsverein«. Nemška pevska zbor iz Celja in Ptuj, ki sta tudi reflektirala na posebno priznanje, sta se pri II. nagradi morala umakniti novosadskemu.

* **Prvi izlet Avtomobilskega kluba.** Vseh osem sekcij Avtomobilskega kluba priredi to soboto in nedeljo 11. in 12. t. m. svoj prvi skupni izlet v Osijek. Vsi izletniki morajo dospeti v Osijek v soboto dopoldne. Vodstvo izleta je oskrbevalo stanovanja v tamkajšnjih hotelih. Popoldne ob 13. krenejo vsi izletniki v skupni koloni v Diakovo, kamor dosepejo okoli 16. in kjer jih sprejme diakovski škof dr. Akšamović. Ogledali si bodo Strossmayerjevo katedralo v Diakovem, in druge zanimivosti, nakar se okoli 19. vrnejo v Osijek. Zvečer ob 20. se vrši na toraj hotela »Gereg« skupna večerja. V nedeljo ob 10. dopoldne krenejo udeleženci iz Osijaka v Belišče, kjer bodo gostje g. Gutman. Popoldne ob 14. se vrnejo v Osijek, od koder se podajo h konjskim dirkam na osiškem hipodromu, kjer ostanejo do 16. nato pa se vrši razhod in se vrnejo udeleženci na svoje domove.

* **Tečaj za gospodinjstvo in za domačo in šolsko higijeno.** Občinski odbor Pomladke društva Rdečega križa priredi od 4. julija do 4. avgusta tečaj za gospodinjstvo in za domačo in šolsko higijeno. Namen tega tečaja je, da se učiteljice osnovnih, meščanskih in srednjih šol pripravijo in moralno obvežejo za delo v Pomladku Rdečega križa ter si dopolnijo svoje znanje iz domačega gospodinjstva in posebno iz praktične higijene, na kateri mora sloveti celokupno domače in šolsko življenje. Po dovršenem tečaju bodo učiteljice na svojih organiziranih šolah snovale tudi kuhinje Pomladke Rdečega križa, v katerih bodo delovale in se učile mladenke najvišjih razredov ter po možnosti tudi tiste, ki so dovršile šolo. Poučevalo se bo: gospodinjstvo, otroška higijena, nega in prehrana; splošna higijena; higijena žene; prva pomoč pri neizodah; najtežje bolezni; tuberkuloza; alkoholizem itd. Tečaj se bo vršil za gospodinjstvo na gospodinjstviški šoli »Mladika« v Ljubljani in za druge predmete na »Zavodu za socialno-higijensko zaščito dece« v Ljubljani, Lipičeva ulica št. 2, ter v »Higijenskem zavodu« v Ljubljani, Zaloška cesta. Za udeležnice, ki ne bodo stanovale pri svojih, je brezplačno stanovanje preskrbljeno v »Mladiki«. Prehrano si bodo udeležnice same preskrbovale v gospodinjstviški šoli in zanje

plačevale po dnevnih cenah. Pouk bo brezplačen. Učiteljice osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo svoje prošnje, oziroma prijave na občinski odbor Pomladke društva Rdečega križa v Ljubljani do 15. junija 1927. O sprejemu se bodo dotičnice posebej obvestile. Zbor naj se dne 4. julija 1927 ob 8. dopoldne na gospodinjstviški šoli »Mladika« v Ljubljani.

* **V Kamniško Bistrico!** Kamniška podružnica SPD je dovršila te dni novo pot in galerijo skozi Predoselj v Kamniški Bistrici. Da opozori obiskovalce Bistrice na ta pot in na prirodno lepoto dosedaj nepristopnega Predoslja, je sklenila kamniška podružnica, da priredi slavnostno otvoritev te nove poti in galerije v nedeljo, 12. junija. Zunanji udeleženci pridejo s prvim jutranjim vlakom v Kamnik, ter potem poljubno naprej. Vozil bo tudi avto Kamnik-Stahovica (cena 8 Din po osebi). Zbirališče bo na Kopsku. Od tam odidejo udeleženci po novi zelo prijazni stezi, vodeči ves čas tik ob vodi do dolnje brvi nad slapom, potem po novi stezi naprej nad slap in na galerijo, kjer bo kamniška podružnica pozdravila goste, nakar bo odhod čez prirodni most proti Bistriški koči. Tam bo ob 11. maša v bistriški kapelici, nato pa prosta zabava pri koči. Pri pozdravu in pri zabavi bo sodeloval tamburaški zbor društva »Edinost«. Odhod iz Bistrice proti Kamniku je poljuben.

* **Železnika neizgoda v Sarajevu.** Na sarajevski železniški postaji se je prošlo sredo malone pripetila težka železniška nesreča. Ko je prispel na postajo potniški vlak, je nalesel na lokomotivo za ranžiranje, ki je vozilo na istem tiru. Smeje je bil tako močan, da je lokomotiva z vagonom vred skočila s tira. Med potniki osebnega vlaka je nastala silna panika, na srečo pa so bili le trije potniki lahko ranjeni.

* **Udruženje železniških činovnikov kraljevine SHS** ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 12. junija t. l. ob 13.30 v Zidnem mostu v kolodvorski restavraciji. Tovariši se vabijo, da se v čim večjem številu udeležijo občnega zbora.

* **Zahtevajte pri Vašem trgovcu vedno izrecno samo »Froš« muholovke z varstveno znamko — Zaba — in patent obeščam.**

* **Čudežne zdravilne uspehe** doseže pri revmatizmu, krčih, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri zapenju žil, motenju preosnov, ostarelosti, kroničnih boleznih, svoje telo okrepčate in pomladite, ako napravite kuro v starodavnem radioemanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36—38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. sept. Ves modern komfort. Prospekte na zahtevu Pošte, telegraf in telefon. 142

* **Ali že veste kje ste solidno postreženi?** Razne vrste vezanine, ženske in moške nogavice dobite po solidnih cenah pri Franc Pavlinu, Gradšče 3. 714

* **Huth-Hanpovo deklislo vzajalščje v Ljubljani.** Poljanska cesta 6-II sprejema gojenke za šolsko leto 1927-28. Vsa tozadevna pojasnila daje dnevno le od 10. do 12. in 16. do 18. upravitelstvo. 888

* **Urejeajo prebavo in zdravo kri** dosežejo z vsakdanjo rabo pol kupice prirodne grenčice »Franz-Josef«. Strokovni zdravniki za motenje prehranjevanja hvalijo vodo »Franz-Josef« ker vzpodbuja delovanje želodca in črevesa, poživlja presnavljanje, poživlja kri in omiljuje razdražljivost živcev.

Iz Ljubljane

* **Zrtev avtomobilske nesreče pri Kranju.** Dasiravno se je menilo, da bodo vsi ponesrečeni prihodnjega ponedeljka avtomobilske nesreče pri Kranju ostali živi je vendar smrt posegla vmes. Predvčeršnjim se je stanje 40 letnega trgovca Frana Pavlina iz Siska, ki je utrpel najhujše poškodbe, nenadoma poslabšalo. Pri padcu je dobil močan pretres možganov. Nastopile so komplikacije in Pavlin je v sredo popoldne v splošni bolnici preminul. Njegova soproga Katica je bila o njegovi smrti obveščena. Truplo umrlega je bilo nocoj ob 1. po polnoči prepeljano v Sisk, kjer se danes ob 10. vrši pogreb na tamošnje pokopališče.

* **Mestno kopališče ob Ljubljani** se bo otvorilo prihodnjo soboto, dne 11. junija.

* **Robinson Crusoe.** (Nedeljski program). V soboto in nedeljo dne 11. in 12. t. m. predvaja ZKD v prostorih kina Matic 3. in 4. zadnji del imenovanega filma, ki je vzbudil pri našem občinstvu, zlasti pa pri dijaški mladini vsobče priznanje in občudovanje. Vsakdo je hotel v filmu videti junaka Robinsona, o katerem je v mladih letih z naslado čital. Predstave na binkoštno nedeljo in ponedeljek so bile docela razpro-

RONALD COLMAN

!! DANES !!

LILLIAN GISH
ELITNI KINO MATICA
Lopše kot »Bela sestra«.

dane, kar je dokaz, da je bil film občinstvu zelo priljubljen in dobrodošel. Vsakdo, ki je videl prva dva dela, si bo sigurno nabavil vstopnico in si ogledal tudi III. del in konec, ki je najlepši del celga filma. Sobota predstava se vrši ob 14.30, nedeljska pa ob 9.30 in 11. uri dopoldne.

* **Prijeta ubežnika.** Orožnik omišalske stanice je predvčeršnjim privedel v Ljubljano mlada fanta Ferdinanda G. in njegovega tovariša dijaka, ki sta skušala na stroške znanega ljubljanskega veletrgovca ugrabiti potniški ral na otoku Krku. Pri Gustavu so orožniki našli pri aretaciji še 31.300 Din, dočim sta razliko porabila za nakup obleke, potne stroške in imeniten gramofon. Mladeniča sta bila oddana v zapore deželnege sodišča.

* **Pretepači in telesne poškodbe.** Ljubljanski in predmestni laškoživi se razna-majo prav posebno šele ponoči, ko se naberejo pijake čez mero. Takrat govori korajža, se dvigne pet in pače včas na glavo sosedu ali pa tudi samo na mizo, stol ali kozarec. Posledica takih kravalov so obrezane roke, ranjene glave in skrb za posledice. Predsnočnim je prišlo do rabuke med nekimi delavci v Boletičevi gostilni na Glincah. Razgrajajo so pobili nekaj kozarcev ter skvarili nekaj stolov. Zunanji na cesti je neki Jakob R. nato med prepriom ranil trgovskega potnika Viljema Mezeta, ki se je vračal domov. Pretepi radi preveč zavžite pijače so se vršili predsnočnim tudi v nekaterih gostilnah v mestu in beleži politijska kronika tega dne kar štiri telesne poškodbe.

* **V notici iz ljubljanske kronike** dne 5. t. m. smo navedli, da je prišlo Pod jami v Vodmatu do krvave ljubavne scene med delavcema Ign. F. in Miho Š. Slednji nas prosil za ugotovitev, da on ni bil napadalec, marveč je pretepače pozval k redu, nakar je Ignac F. skočil nadenj in ga v kuhinji ranil z nožem.

* **II. letošnji izlet Umetnostno zgodovinskega društva** se bo vršil le ob ugodnem vremenu v nedeljo, 12. junija pod vodstvom dr. F. Stojeta v Laško (vozni cilj). Ogled cerkve Marija Gradec (novo odkrite freske iz srede 16. stol.), Laškega (župna cerkev, sodnja, muzej), cerkva: sv. Mihaela nad Laškim ter Sv. Katarine in event. še Sv. Krištofa. Sestanek na glavnem kolodvoru v Ljubljani ob 7.30 zjutraj, povratek zvečer. Pešhoje vsega področja uro.

* **»Slovenska Matica«** ima dne 24. junija t. l. ob 6. uri popoldne v društvenih prostorih svoj letni občni zbor z dnevnim redom: poročila, izporemba nekaterih členov pravil ter volitve odbora. — Odbor.

* **Jadranska straža priredi izlet** po Ljubljani in ljudsko veselico pri Mokarju na Ižanski cesti v nedeljo, 12. junija. Odhod ob 14. uri s Trnovskega pristani na okrašeni čolnih z godbo, ob isti uri prično voziti avtomobili od mosta na Karlovski cesti do Mokarja. Na veselici bo preskrbljeno za zanimiva presenečenja, ples in zabavo. Vabljen je vsakdo. Sodeluje železničarska godba.

* **Mestna ženska realna gimnazija** vabi celene starše gojenk, njih sorodnike, prijatelje in znance na razstavo risarskih in ročnih del, ki se otvori danes popoldne in traja do včete nedelje 12. t. m. Razstava je odprta od 9. do 12. in od 15. do 18.

* **Društvo »Socia«** Na I. odborovi seji VII. posl. dobe dne 8. t. m. se je konstituiral društveni odbor tako-le: predsednik dr. Dinko Puc, podpredsednik Ivo Sancin, tajnik učitelj Andrej Bensa, namestnik Anton Čotar, blaginjak Joško Stilič, namestnik Lipe Bačnar. pregledovalci računov: Bavadš Ivan in Kerševan Andrej, namestnik Batelj Franc in Bavčar Peter. Društvo ima naslednje odseke: 1) prosvetni, predavateljski, 2) zabavni — veselilni, 3) gospodarski in 4) pevski odsek. Članarina ostane neizpremenjena, letno samo 12 Din in se plača po položnicah, ali pa neposredno pri društvenemu blaginjaku Stiliču v Gledališki ulici 7-III, dnevno od 14. do 16.

* **Društvo orožniških upokolencev v Ljubljani** vabi svoje čen. člane na občni zbor, ki bo 19. junija t. l. ob 10. dop. pri Novem svetu v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. 890

* **Šentjakovski gledališki oder v Ljubljani** vabi inteligentne dame in gospode, ki imajo veselje do odrskega udeleštovanja, da se prijavijo. Pisemne prijave prosimo na naslov: Šentjakovski gledališki oder v Ljubljani, Florjanska ulica 27-I.

* **Sokolski javni letni telovadni nastop na Vihu** združen z vrtno veselico je prva in morda letošnja edina velika prireditve s plesom na prostem. Na sokolskih prireditvah vlada harmonija, nekajena in dostojna zabava in resnično veselje ter zadovoljno razpoloženje. Ker je poleg plesa veselilni program zelo pester, pride brez dvo ma vsak na svoj račun. Zato v nedeljo 12. t. m. ob 15. vsi na Pavličev vrt!

* **»Klub ljubiteljev jamarjev«** ima občni zbor z običajnim sporedom v sredo, 22. junija t. l. »V Rožicah« hotel Union ob 18. uri.

* **Lipov dan.** Radi cvetličnega dne Pomladke Rdečega križa se preloži »Lipov dan« na nedeljo, 12. t. m. dopoldne. Po ljubljanskih ulicah in okoličih bodo prodajale gospodinjice in gospode lipovo cvetje v korist sirotam na Suhem bajeju ustrejenih junakov za postavitev skupnega nagrobnega spomenika žrtvam avstrijske tiranije.

* **Mestna zastavilnica** naznaja, da se vrši tomesčna dražba v oktobru 1926 zastavljenih predmetov v sredo 15. ob 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici.

* **Pevsko društvo Ljubljanski Zvon.** V petek možki, v ponedeljek mešani zbor. Polnoštevna udeležba nujno potrebna! Odbor.

* **Sokolsko društvo v Štepanji vasi** priredi v nedeljo dne 12. junija 1927 na idiličnem Tolstem gričku pri bratu Antonu Novaku-Lozarju v Štepanji vasi jav. telovadbo s sodelovanjem godbe Sokola I. Po končanem sporedu se vrši istotam narodna veselica. — Zdravo! — Odbor.

Iz Maribora

* **Poslanec Žebot bo plačal stroške.** Poročilo o sodni razpravi v tožbi poslanca Žebota proti dr. Reismanu je treba izpopolniti še v toliko, da se je sukala razprava v glavnem okoli dokaza rosnice, kako je Žebot pretepal socialiste in Orjunaše, o čemer se je dr. Reisman tudi v polni meri posrežil dokaz rešnice in je bil dr. Reisman v glavnem delu obtožbe oproščen. Radi tega padejo glavni stroški na tožitelja posl. Žebota.

* **S samokresom po glavi** je dobil 65 letni vinčkar A. Vicman iz Lahersperga, ki se je na binkoštni ponedeljek v nekem vinotoku spopadel s fanti in pozneže se z orožnikom: Dobil je težko poškodbo na glavi ter so ga morali prepeljati v bolnico. — V bolnico so pripeljali tudi 47 letnega Franca Teimenta, delavca Splošne stavbene družbe, ki mu je včeraj padel pri delu kos železa na glavo ter ga hudo ranil.

* **Mestna Orjuna Maribor** poziva vse članstvo na sestanek, ki se bo vršil v soboto ob 20. zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Kdor neopravičeno izostane bo v smislu okrožnice vel. čelnika črtan iz imenskega članstva. 891

Iz Celja

* **Cillicerca pod kuratelo.** Za oblastne volitve je bil določen za Cillicerco kurator, ki je imel nalogo nadzorovati pisavo tega lista za časa volilnega boja. Cillicerca se je držala tega dogovora, dokler je bil njen kurator v Celju; z res prav gigantskim samozatajevanjem. Ko je ta kurator odšel službeno iz Celja so kleroradikalni zavestniki Nemcev pozabili postaviti niemu primerno nadomestilo. To je imelo za klerikalno-nemško koalicijo prav zle posledice. Nemci so se pokazali v vsi svoji nagoti kot nepoboljšljive nasprotinke Slovencev. Cillicerca, rešena nadzorstva, je takoj pokazala svoj pravi obraz. Ponorečevala se je iz enega najsvetlejših dokumentov naše zgodovine — naše majske deklaracije. Seveda je bila pisava Cillicerce gospodom kleroradikalom silno mučna. Sklican je bil generalni štab kleroradikalno-nemške koalicije, ki je po dolgem posvetovanju sklenil ponovno kuratelo nad Cillicerco. — V včerajšnji številki piše Cillicerca v popolnoma drugem tonu, pri tem pa pogrjeva de facto isto, kar je pisala v svojih onimoznih člankih in dostavlja prikrito še par novih nesramnosti.

— Vidi se, da je umik Cillicerce zelo težak in da je njen odpor proti ponovni kurateli velik. Za nas stoji prej ko slej pribito, da je cela pajdašija pri kleroradikalni nemški koaliciji nemoralna in da jo odklanjajo odločno vsi zavredni Slovenci.

* **Med celjskimi klerikalnimi in radikalnimi volilci vre.** Že del časa opazujemo, da so se klerikalni in radikalni agitatorji za občinske volitve vrzli z vsilo na celjske javne nameščence, med katerimi pa vlada zaradi nesrečnih amandmanov k finančnemu zakonu in redukciji proti klerikalnim in radikalom, ki so vsi to nesrečo zakrivali, upravičeno ogorčenje. Javljalo se nam dan za dnevom slučaj, ko morajo prijaviti slavne nemške koalicije urnih krač započeti vrata ter slišati marsikatero pikro opazko. Klerikalci so imeli doslej močan kontingent volilcev med nižjimi javnimi nameščenci. Bodo teh so pa izkoristili s praznimi obljubami tudi radikalni. Tekom dvo-mesečne kleroradikalne vlade se je pa tavno proti tem uslužbencem toliko grešilo, da tudi polna usta obljub o priliki občinskih volitev ne bodo več zalegla. Zelo in upravičeno se nadalje graja koalicija klerikalcev in radikalcev s celjskimi Nemci, ki že sedaj, predno so se prišli do raznih obljubljenih narodnih in gospodarskih koncesij za oddane krogiče, nastopajo v svojem glasilu Cillier Zeitung, kakor bi živeli v nekdanjih, za ne tako blaženih avstrijskih časih Narodnost predno stalščje celjskih Nemcev napram majske deklaraciji, ki mora biti vsakemu Slovencu ne glede na politično prepričanje nekaj svetveza in nedotakljivega, je odprlo očl tudi vnetim pristavcem v kleroradikalnih vrstah. Odkrito izjavljajo, da ne bodo sledili na tem potu svojim voditeljem, ki so za sramotno kupljijo z Nemci omeadeževali slovensko trobojnico. Mnogo je že takih volilcev, ki izjavljajo, da so bili pri oblatnih volitvah vsled nepoznanja celjskih narodnostnih razmer zapeljani, da pa bodo vrgli pri občinskih volitvah svojo kroglico v I. skrinico.

* **Olepševalno in tujsko-prometno društvo v Celju** razpisuje kakor v lamskem letu šest nagrad za najlepše okrašena okna in balkone. Nagrade bodo obstoale iz dekorativnih rastlin (palme, hiocendroni). Tekmovalne konkurence se lahko udeleži vsak zasebnik, izvezta so le pridobitna podjetja, uradi in javni zavodi. Ocenjenje se bo vršilo tekomi avgusta po posebnih komisiji, v kateri bosta poleg Olepševalnega društva tudi zastopnika hileh posestnikov in najemnikov. Rezultat cenitve bo v časopisih javno razglašen. Društvo, ki hoče s temi nagradami povzdigniti zanimanje celokupnega meščanstva za nego cvetlic in olepšava mesta, kar igra eminentno vlogo v tujsko prometnem pravou, upa da bo našlo še več zanimanja za to lepo uvaževanja vredno idejo kakor v preteklem letu. Nadalje obveščamo občinstvo, da je društvo radi visokih izdatkov, ki jih je imelo s preureditvijo parka in povečanjem javnih nasadov, primorano povišati vstopnino k nedeljskim koncertom v mestnem parku na 2 Din. Pri koncertih ob četrtkih pa ostane vstopnina 1 Din.

* **Nabori v Celju.** Pod tem naslovom je prinesel »Slovenski Narod« v četrtek notico, v kateri se graja nastop policijskih organov o priliki zadnjih naborov. Kakor smo zvedeli, je bil g. dopisnik mistificiran. Naborniki, fantje iz St. Ruperta, so bili kakor običajno precej korajžni. Na dvorišču meščanske šole, v kateri se vršijo nabori, so prepevali in razgrajali in molili s tem poek

v šoli. Stražnika, ki sta vršila službo sta imela nalog, da morata vzdrževati mednarodni promet mir. Ker so fantje vzlic pomovnemu pozivu razgrajali naprej, sta stražnika aretirala najhujšega razgrajalca. Tedaj je zakričal eden izmed gruč: »Auf, St. Ruperčanie. Navalili so na stražnika, ki sta morala izpustiti aretiranca in poklicati pomoč. Šele štirim stražnikom se je posrečilo z energičnim nastopom ukrotiti razgrajalce in odvzeti dva najhujša. Stražniki so vršili samo predpisano dolžnost in nič več. Sam župan iz St. Ruperta je priznal, da so ga hoteli fantje spopet dvakrat nabiti. Drugače je bil med naborniki letos najlepší red in mir.

e. Glavne dobitke tombole krajevnega odbora Udruga vojnih invalidov Celje so dobili: 1. glavni dobitnik (šivalni stroj) Pleskovič E. davč. nadupravitelj v Laškem 2. dobitnik (moško kolo) Ograjenšek Franc, rudar v Laškem, Rečica 30. 3. dobitnik (kuhinjska oprava) Pader Jožef, rudar Liboje št. 27, 4. dobitnik (otomana) Špur Alojzij krojač Celje, Na okopih št. 1. in 5. dobitnik (vrača bele moke) Preskar Marija, žena 70% vojne invalida iz Planine pri Brežicah. — Z zadovoljivim finančnim uspehom tombole je krajevni odbor Udruga vojnih invalidov zopet dana možnost se nadalje vršiti svoje humanitarne delo med vojnimi žrtvami ter se tem potom najskrepeje zahvaljuje vsem čeni, darovalcem dobitkov v naturi in denarju, prodajalcem srečk in ostalemu čeni občinstvu, ki je s pridnim nakupovanjem kart zopet pripomoglo do lepega zmožnega uspeha tombole ter s tem pokazalo svojo naklonenost do vojnih žrtv.

Hmeljske stenice

uničite sigurno s preizkušenim sredstvom »Kvasja in mazavo milo«. Dobi se v drogeriji Sanitas, Celje. 6265-a

Iz Kranja

r. Iz društvenega gibanja. Upravni odbor Kola jugoslovskih sester v Kranju ima v petek dne 10. t. m. ob 17. uri važno sejo. — Pevski zbor Narodne Čitalnice (alt-in sopran) ima v soboto 11. t. m. točno ob 20. uri nadomestno skupno vajo.

r. Velika javna tombola bo v nedeljo, 12. t. m. ob 15. v Stražišču. Priredi jo Sokolsko društvo v Stražišču na Pantah poleg gasilnega doma. Občinstvo iz Kranja in okolice opozarjamo na to prireditve, ki bo nudila marsikomu ugodno priliko, da si za majhen znesek pridobi lep in vreden dobiček.

Iz Trbovelj

t. Shod SDS v Hrastniku. V četrtek 16. t. m. se b. vršil v Hrastniku pri Dolinskih shod SDS, na katerem bosta poročala poslanec dr. Vukov in dr. Rapa iz Ljubljane. Opozarjamo somišljenike, da se shoda polnostevnilno udeležijo.

t. Planarne seje občinskega zastopa se je 8. t. m. izmed 37 odbornikov udeležilo 27. Odobren in podpisan je bil zapisnik zadnje seje. nakar je poročal župan o akciji za zgradbo stanovanjskih hiš, o snovanju občinskega pogrebnega zavoda, o tožbi občine s TPD, radi stroškov plazovja, pri kateri je TPD popustila za 50.000 Din in je prišlo do poravnave, in o regulacijskem načrtu novih stavb, ki ga je gradbena direkcija zavrnila. Zatem so se vršile volitve v šolski odbor v Trbovljah in v Hrastniku, o čemer poročamo na drugem mestu. Pri slučajnostih je poročal občinski svetovalec Klenovšek o oddaji del pri raznih stavbah in o gradnji vodovodov. Sklenjeno je bilo izvesti vse priprave za zgradbo vodovoda v Hrastniku. Občinski svetovalec Malovrh je poročal o zemljišču za zgradbo stanovanjske hiše v Hrastniku, ki je bil kupljen za 23.120 Din, župan Sitar pa je dal pojašnila o bodočem ubožnem domu tudi v Hrastniku. Odbornik Koren je sprožil vprašanje o klavnicah in hladilnicah v Trbovljah. Kakor je znano, je stavbni odsek sklenil, da se bo hladilnica gradila prihodnje leto, medtem ko je klavnica radi visokih stroškov postala zaenkrat brezpredmetna. Plenum je po daljšem posvetovanju sklep stavbnega odseka odobril. Na predlog odbornika Slapšaka je bilo sklenjeno, da se bodo občinski računi pregledovali štirikrat na leto po revizijskem odboru, v katerem so gg. Goropešek, Klenovšek, Slapšak in Ahac. Predlog odbornika Povšeta, naj se dajo cestam imena, se je odstopil cestnemu odboru.

t. Volitve v šolski odbor v Trbovljah in Hrastniku. V šolski odbor v Trbovljah so bili izvoljeni kot nominirani občine: župan Sitar, Klenovšek, Krušič, Pliberšek in Goropešek. V smislu zakona so člani šolskega odbora še sledeči gg.: podžupan Vodusek kot predsednik, ker je bil župan Sitar izvoljen v odbor, kot tajnik najstarejši šolski upravitelj Robert Plavšak, občinski zdravnik dr. Jenšterle in kot tehnik ravnatelj inž. Pauver. Predno so se vršile volitve v šolski odbor v Hrastniku, je odbornik g. Miloš Roš pozval plenum, naj vo-

li odbornike, upoštevajoč moč političnih strank. Njegov predlog pa večina ni sprejela in tako so bili izvoljeni v odbor sami izraziti pristaši socialistične stranke: Ivan Jazbec, Alojz Privšek, Anton Verden, Fran Papež in Alojz Heferle. V smislu zakona so člani šolskega odbora še: kot predsednik Karol Malovrh, tajnik šolski upravitelj Fran Lebar, občinski zdravnik dr. Kumer in kot tehnik ravnatelj inž. Drole.

t. Občinska ekspozitura v Hrastniku. Plenarna seja občinskega zastopa je sklenila osnovati v Hrastniku občinsko ekspozituro. O podrobnostih se bo razpravljalo na seji personalnega odseka, ki se bo v kratkem vršila.

Veliko pozornost vzbujajo v zadnjem času na tukajšnjem trgu elegantni, krasno izdelani 4-sedežni 6-cilindrski

„ERSKINE“

znane tovarne »STUDEBAKER«.

katero ima v zalogi trdka A. LAMPRET, LJUBLJANA, Dunajska cesta 22.

Sport

II. kolo nogometnega državnega prvenstva

V nedeljo 12. t. m. v Ljubljani: Ilirija : HASK (Zagreb).

JNS je razmestitev državnega prvenstva z ozirom na upravičene proteste moral deloma spremeniti. Prvaku ljubljanskega podsaveza SK Ilirija sta zagotovljeni sedaj dve tekmi v Ljubljani in sicer nastopi v Ljubljani poleg Haska še Hajduk (Split) ali SAND (Subotica) 3. ali 10. julija.

Prvak Zagreba HASK je v Jugoslaviji, predvsem pa v Ljubljani eden najbolj popularnih moštvo. V državnem prvenstvu, v katerem velja za glavnega tekmeča za naslov prvaka Jugoslavije, bo njegov nastop v Ljubljani prihodnjo nedeljo toliko interesnejši in privlačnejši, to se toliko bolj, ker prvak LNP Ilirija ne nastopi proti njemu brez izgledov na pozitiven rezultat.

Ker je pričakovati, da prispeje v zaslonbo Haska večje število njegovih prijateljev, bi bilo želeli, da se tudi naši prijatelji nogometa odzovejo polnostevnilno. Številčen poset te tekme pa je posebno važen še z drugega vidika. Kakor znano, so nastali radi odigranja tekme za drž. prvenstvo pred Savezom ostri spori radi določitve krajev, kjer naj bi se te tekme vršile. Savez je svoje sklepe utemeljeval s finančnimi viri, ki, češ da so te tekme v manjših sportnih središčih skoraj brez izjeme visoko deficitne. Ljubljana je v tem pogledu prvotno odrezala najslabše. Savez je končno svoje sklepe spremenil ter objavil Ljubljani dve tekmi, ako se pokaže, da tudi Ljubljana lahko nosi materijelni riziko take prireditve. Na naši sportni publiko je sedaj, da materijelno in moralno podpre svojo nogometno enajstoro, ki jo zastopa na tem polju pred očmi vse jugoslovanske sportske javnosti! Od te podpore zavisi posredno tudi odigranje naslednje enakovrstne prireditve na naših tleh! Posetite tekmo v čim večjem številu!

Tekmo, ki se vrši ob 17. uri na igrišču Ilirije, bo sodil g. Csajagi.

Službene objave LNP. (Iz seje poslovnega odbora 8. VI. 1927.) Dne 12. VI. se vrše v Ljubljani sledeče tekme: ob 10. na prostoru ASK Primorja prv. tekma Reka : Panonija, ob 15.30 na igrišču SK Ilirije kot predliga izbira tekma dveh medkulubskih ljubljanskih moštvo za sestavo mestne oz. podsavezne reprezentance, zatem ob 17. državna prvenstvena tekma Ilirija : HASK (Zagreb). Služba dopoldne: blagajna g. Gosar in SK Reka, rediteljstvo g. Stiene in po 3 reditelji obeh klubov. Nastop službe točno ob 9.30. Služba popoldne, nastop točno ob 15.30: blagajna gg. Smole, Zajc in Kovač ter SK Ilirija; rediteljstvo nadzor g. Cimperman ter gg. Deržaj, Zupan, Kosce, Bergant. Po 3 starejše sposobne reditelje s klubskimi rediteljskimi znaki imajo postaviti klubi Ilirija, Primorje, Hermes in Jadran. Rediteljsko službo na tribuni opravlja SK Ilirija. Klubi odgovarjajo za točnost službe svojih rediteljev, ob označeni uri se morajo javiti vsi pri pods. odborniku gospodu Cimpermanu pri glavnem vходу. — Odobri se odigranje prijateljske tekme ASK Primorje : HSK Concordia (Zagreb) v Ljubljani dne 16. VI. — MO v Celju se predlaga za odigranje medmestne tekme Ljubljana : Celje v Celju termin 16. VI. MO v Mariboru za odigranje medmestne tekme Ljubljana : Maribor v Mariboru termin 3. VII. — Sestavo moštvo za izbirno tekmo dveh ljubljanskih tečajev dne 12. V. objavi podsavezni kapetan. Nominirani igralci se morajo pozivu kapetana brezpozgojno odzvati, sicer se bodo uporabila proti njim določila kaz. pravilnika. — Pričetek pokalnih tekem za poskodbeni fond pri LNP-u se odgodi vsled državnega prvenstva na kasnejši termin. — Ukine se sponziranje igr. g. Birse (ASK Primorje), objavljeno v «Jutru» z dne 28. V. — Verificirala se s pravom nastopa dne 10. decem-

bra 1927 za Atletik SK igr. Goršek Rudolf. Zavrneta se prijavnici igr. Koser Artur in Harner Karol za ASK Primorje oz. TSK Merkur; navedena kluba se naprošata, da ponovita prijavo v smislu službene objave LNP-a v «Jutru» z dne 19. dec. 1926. — Tajnik II.

Službena objava LNP. Za izbirno tekmo, ki se vrši v nedeljo 12. t. m. ob 15.30 na igrišču SK Ilirije kot predliga prvenstveni tekmi Ilirija : HASK, se določa sledeči moštvi: Moštvo A: Erman L-Slamič, Počnik-Dramičanin, Jančigaj, Pišek-Privšek, Wening, Čebolin, Uršič, Camernik; rezervne Bauer, Sočan, Svetic (vsi ASK Primorje) Moštvo B: Kreč I-Pogačar, Serbec-Volkar, Košenina, Marinko-Siška (Hartman), Vrhovnik, Pevalak I, Zemljak, Pevalak II, rezervni Hartman, Marchiotti V., Žitnik (Serbec in Marinko ZSK Hermes, ostali SK Ilirija). — ASK Primorje se naproša, da stavi na razpolago opremo in preskrbi garderobo za moštvo A. SK Ilirija in ZSK Hermes pa da opremita moštvo B. Vsi navedeni igralci morajo biti v garderobi najkasneje ob 15. uri. — Kapetan LNP.

Službena iz LLAP. Vzame se na znanje odjava atletik SK Ilirije: Götz Melita, Petan Vida, Lidija Erber, Kanoni Anica, Eržen Anica. — JLAS je preklicano binkočno prireditve ASK Primorja dovolil, obvestilo pa je prispelo prekasnoma. — Kot zmagovalce propagandne «Jutrove» štafete za leto 1927, se beleži štafeta SK Ilirije v postavi Habič, Pavšič, Hladnik, Fröhlich, Siftar, Gaberšek, Režek, Stepišnik v času 4:59.4; drugo mesto Primorje I., III. mesto Primorje II. — SK Jadran in SK Ilirija nista postavila predpisane števila rediteljev kljub pozivu LLAP in kljub kazenski sankciji v službenih objavah. Jadran je postavil mesto predpisanih 3 samo 2 reditelja, Ilirija mesto 10 samo 5 rediteljev, vzrok se podsavezu ni javil. Mesto rediteljev so se za SK Ilirijo prijavili kot reditelji neki dečki, ki se ne morejo porabiti za take funkcije. SK Jadran se za to kaznuje po čl. 17. pravil z opominom. SK Ilirija pa z denarno kaznijo 100 Din, kateri znesek naj se v treh dneh po objavi vplača v roke t. št. tajnika in blagajnika g. Pevalaka. — Vzame se na znanje odbor SK Celje: gg. dr. Rebrnik predsednik, Miro Tomc, tajnik. — LLAP.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes ob 18. uri obvezen trening za I. moštvo. Točno in vsil! — Načelnik.

ASK Primorje, nogom. sekcija. Danes, v petek, ob 18. trening na dva gola skupin A in B. — Načelnik.

ASK Primorje. Danes ob 21. nujna seja centralnega odbora v damski sobi kavne «Emona». Gg. odborniki so javljeni k polnostevnilni udeležbi.

ASK Primorje (hazena sekcija). V soboto ob 19. na igrišču Atene prv. tekma s TKD. Ateno. Igralke: Vivod, Podboj II, Šajovio, Kramer, Jerina, Kačič, Modie naj bodo na igrišču ob 18.30. Drese in copatke prinesite seboj.

Hazena Primorje : Atena. V soboto 11. junija se vrši druga hazena tekma za prvenstvo rezervnih družin. Tokrat si stoji jaz nasproti Primorje in Atena. Sodeč po prvi tekmi, kjer so Primorjanci uspešno kljubovali zelo močni družini Ilirije in z ozirom na jako poživljeno in prvi družini skoraj enakovredno rezervno Atene, se nam obeta napeta, zanimiva borba. Tekma, kjer se bodo za zmago in prvenstvo borile naše najmlajše hazenašice se vrši na igrišču Atene ob 19. Za sodnika je določen g. Dekleva.

ZSK Hermes. Izredni občni zbor se vrši v soboto dne 11. t. m. ob 19.30 v salonu restavracije Gorenjski kolodvor, Šiška. — Dnevni red: 1. Volitev novega odbora in 2. Sprememba pravil. — Prosim ponovno vse člane, da pred občinim zborom poročajo članarino, sicer brezpozgojno ne bodo na občnem zboru imeli nikakih pravic.

Villacher S. V. : Slovan. Dognavamo, da se pogaja SK Slovan s Villacher S. V. za prijateljsko tekmo v Ljubljani, ki naj bi se odigrala 29. t. m.

Preljuba prijateljica! Opažam vedno, kako si otlozna. Seveda glavobol, rane bolečine in težave našega spola. Znanost je podarila naši naravi! Znanost je iz naših sredstev za ublaženje teh nadlog. Poskus vendar enkrat Aspirin-tablete Bayer.

In pripravljeni sem, da mi jih boš pohvalila. Pazi pa na originalnost zavojev, ki jo spoznaš po modro-belo-rudeči versivni znamki.

„KLJUČ“ najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Gospodarstvo

Obrotniški krediti pri Narodni banki

Ustrezajoč vztrajnemu prizadevanju stanovskih zastopov in slasti Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, je Narodna banka leta 1925 hvalevredno dovolila, da se dajejo ob sodelovanju stanovskih obrotniških organizacij pod gotovimi pogoji obrotnikom po vsej državi potom krajevno pristojnih podružnic Narodne banke obrotniški krediti proti menicam na 6% obrestovanje in trimesečna odpadila v izmeri 5000 Din na ta način, da sme obrotnik po odplačilu prvega posojila prositi za nov kredit. Dasi kredit v te namene v celoti ne znaša sedaj za celo državo preko 14 milijonov in kredit za obrotniška posojila pri podružnici Narodne banke v Mariboru znaša samo 400.000 Din, pri podružnici v Ljubljani pa 600.000 Din, torej v celoti za obrotnike v Sloveniji 1.000.000 Din, je vendar vsa naša gospodarska javnost in osebno naš rokodelski stan pozdravlja v veliko radostjo to lepo ustanovo Narodne banke ki je za zavod, kakor je Narodna banka, posebnost in je pokazala, da je v naši Narodni banki zdravje in pravo razumevanje za potrebe obrotniškega stanu.

Predmetni krediti so bili tudi poeni, pa so nam bili dragocene načelne vrednosti za zagraditi, ker so dajali možnost tudi našemu obrotniku, da se je posluževal vsaj v skromnem obsegu denarnih virov Narodne banke. Tudi sodelovanje stanovskih in gospodarskih organizacij pri teh posojilih nam je bilo jako simpatično. Dovoljeno vstop za obrotniške kredite smo smatrali za začetek in smo bili prepričani, da bo Narodna banka postopoma razširila to ustanovo, pa omenila večje kredite za obrotniška posojila in dovolila, da sme posamezni prošnik dobivati posojila tudi v večjih zneskih. V tej smeri smo se pri nas tudi trudili za izpolnitev te lepe naprave, za katero gre hvaležno priznanje vodstvu Narodne banke. Ustanova se je pri nas hitro vdomačila, pa moramo hvaležno priznati glede Slovenije, da je vodstvo podružnice v Ljubljani in Mariboru v tem poslovanju res pokazalo svojo ljubezen in svoje lepo zanimanje za mlado napravo.

V obrotniških krogih in v krogu naših gospodarjev je precej enodušno mnenje, da se je treba truditi za ohranitev in izpolnitev obrotniških kreditov, ki so se obnesli v naših krajih. Na žalost nam prinašajo letošnji binkočni prazniki neugodno vest, da je Narodna banka že izdala naročila vodstvom svojih podružnic, da je ustaviti nadaljnjo dajanje teh posojil. Obstoječe kredite te vrste pa v rokih, ki so za vršila določeni, likvidirati. Do tega ukrepa Narodne banke je prišlo, kakor čujemo, zato, ker je ustanovljena Državna obrotna banka s sedežem v Beogradu, ki bo imela v Sloveniji svojo podružnico v Ljubljani in, kakor se obeta, svojo poslovalnico v Mariboru. Vsi prijatelji našega obrotniškega stanu z veseljem pozdravljajo ustanovitve Državne obrotne banke in si obetajo, da bo novi denarni zavod koristno deloval za obrotniški stan. Mislimo pa, da je prav dobro združljivo, da se poleg Državne obrotne banke pridržijo in ohrani tudi še obrotniške kredite, ki nikakor ne ovirajo poslovanja Državne obrotne banke. Kreditne potrebe so nampram razpoložljivim zneskom obeh naprav velike, pa ni nobene stvarne ovire, da ohranimo obrotniške kredite pri Narodni banki, katere s tako napravo dokazuje, da ima pravilno razumevanje za potrebe našega obrotniškega stanu, ki je po svoji številčnosti, po svoji gospodarski pomembnosti in po svoji važnosti za naš gospodarski razvoj v bodočnosti gospodarsko - politično čimljati, enakovredno trgovini in industriji.

Z resnično žalostjo sprejemamo vest o nameravani likvidaciji obrotniških kreditov, pa smo prepričani, da se pri nas zavzamejo vse poklicane meste odločno za to, da očuvamo lepo in koristno napravo obrotniških kreditov pri Narodni banki. Na vsak način nam ugaia pri nameravani likvidaciji nikakor ni več, pa nam tudi ne ugaia okolnost, da prihaja ukaz o likvidaciji nepričakovano, ne da bi bila gospodarska javnost kakorkoli pripravljena na ta dalekosežen ukrep.

Dr. F. Windischer.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (9. t. m.) Pšenica: baška, 76 kg, 2 %, 2 vagona 345; baška, 75 - 76 kg, 2 %, 3 vagoni 340. Turšica: baška, 15 vagonov 190 - 192; baška, junj, Indija, 2 vagona 192.50; sremaka, zlati zuban z veleposrestva, 3 vagoni 200. Moka: baška, 40g, 2 vagona 470. Otrobi: srbljanski, brez vreč, 4 vagoni 170. Tendence mirna.

Dunajska borza za kmetijske produkte (8. t. m.) Ameriška poročila o vršnejši tendenci so ostala na Dunaju brez vpliva. Dunajska kupčija je ostala omejena. Zanimanje za staro blago je skoro popolnoma prenehalo, toda tudi po novem blagu je skromno povpraševanje, ker se poročila o posevkih iz Madžarske, Jugoslavije in domačih produkcijskih pokrajin glase znatno povoljnejše. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šillingih: pšenica: domača 44.50 - 45, madžarska Tisa (79-80 kg) 50 - 51; ri: 41.75 - 43.50; turščica: 25.50 - 26.50; oves: domači 35.50 - 36 nominalno; moka č, (v trgovini na debelo): domača 74 - 76, madžarska 71 - 74, jugoslovanska (sacarinjena) 68 do 70.

Konferenca gospodarskih zbornic v Splitu o obrotnem zakonu. V torek 7. t. m. se je otvorila v Splitu gospodarska konferenca, kateri so prisostvovali zastopniki vseh gospodarskih zbornic v državi. Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je zastopal dr. Jožep Pretnar. S konferenco so se posli podpravniki brzojavi Nj. Vel. kraju, finančnemu ministru in ministru za trgovino in industrijo. Prva točka dnevnega reda je bilo poročilo načelnika ministrstva za trgovino in industrijo dr. Krpana o pregledu in primerjavi veljavnih obrotnih zakonov ter o principih za izenačenje zakonodajstva. Referat je bil zelo obsežen aprično dejstva, da obstoje v naši državi štiri razna obrotnopravna zakonska področja. Sledil je referat ljubljanske zbornice, v katerem so povdarjajo naša, ki naj bi se uravnavala pri izdelavi novega obrotnega zakona. Ta načela so: Združevanje industrijev ima stoneti na principu svobode. Za trgovska in obrotniška združenja naj se sprejme nabele pristojne včlanjevanja. V obrotniških združenjih morajo biti zastopani obrotniki vseh strok. Po teoritornem obsegu te zadruge ne bi smele preiti okvira enega srca. Zveze trgovskih

udruženj in trgovskih združenj naj bi bile omejene na osemle ene oblasti. Združevanje več zvez v eno zvezo naj bo svobodno. Imena vseh udruženj, zvez in združenj naj bodo enotna. Ta združenja naj bi bila tudi svetovlani organi državnega obrotnega obstarva. Trgovska in obrotniška združenja in Srurajeva je podala poročilo o obrotnih oblastvih v novem obrotnem zakonu. V sredo sveder se je konferenca zaključila. Soglasno sprejeta resolucija povdarja, da je najpotrebnejše za narodno gospodarstvo izenačenje obrotnega zakonodajstva, in to brez odlaganja. Dalje zahteva resolucija, da se doteče nov zakon o hišni industriji, da se zabranijo vsi blagovni sejni in se kmetijski sejni doteče samo tam, kjer to zahtevajo gospodarske prilike. Krošnjarjenje naj se dovoli le invalidom in ljudem, neupornim za drugo delo. Obravnavalo se je vprašanje dnevnega reda za gospodarski kongres, ki se bo vršil v Beogradu. Dnevni red bo: produkcija in izvoz, rudarski zakon, produkcija in izvoz tobača. Delegat osiške zbornice je predlagal, naj se prihodnja konferenca zbornic vrši v Osvjoku 6. julija 1928.

Jugoslovanske železnice ne bodo sprejele v kartel sirskega železa. Kakor znano, je bil pretekli teden med jugoslovanskimi železnarji (Jesenice, Zenica, Vrež) na eni strani in srednjeevropskimi železnarji na drugi strani sklenjen sporazum glede vstopa železa in jekla v našo državo in glede reguliranja cen. Stanje naših železnarj so se s tem sporazumom znatno izboljšalo, ker bo v bodoče odpadel vsak konkurenčni boj s strani inozemskih železnarj. Vest, da bodo jugoslovanske železnice stopile v mednarodni kartel sirskega jekla (Rohstahlgemeinschaft), pa ne odgovarja resnici. Kakor poroča «Berliner Tagblatt», ne bodo jugoslovanske železnice sprejele v kartel sirskega jekla, ker pridejo za vstop v kartel v polju le one decele, ki izvažajo železo in jeklo. Jugoslavija pa je v vsakem primeru navezana na vstop. Paš pa bodo jugoslovanske železnice v bodoče regulirale svojo produkcijo in svoje cene s sporazumom s srednjeevropskimi železnarji in kartelom in bodo torej preko srednjeevropskega železnarskega kartela v najhujših stikih s mednarodnim kartelom sirskega jekla.

Skravajna ureditev svobodne cene za Sušaka. Vprašanje svobodne cene na Sušaku je stopilo v končno fazo. Minister za trgovino in industrijo dr. Spaho bo 15. t. m. odpotoval na Sušak, da se na lieu mesta posvetuje glede izvedbe načrta za svobodno ceno. Ni izključeno, da bo v tej zadevi povabil Sušak tudi finančni minister dr. Marković.

Konkurs je razglašen o imovini Kmetijskega in konsumnega društva, zadruge z o. z. v Smarju pri Jelšah (prvi zbor upnikov 30. t. m.; oglasitveni rok do 15. julija in ugotovitveni narok 24. avgusta t. l.).

Obični zbor Zadruge elektrarne v Trbovljah se bo vršil 23. t. m. v šoli v Trbovljah.

Zveza gospodarskih združenj za Slovenijo se je po sklepu občnega zbora razšla, ker je bila namesto nje ustanovljena Zveza gospodarskih združenj za Jugoslavijo.

Likvidacija «Kamenit» tovarna umetnega škrlja in elektrarna, družba z o. z. v Laškem, je prišla v likvidacijo. Druško prevzame z vsemi aktivi in pasivi Slavna družba, d. d. v Ljubljani, ki je bila še sedaj edina družbenica imenovane trdke. — Po sklepu občnega zbora je prešla v likvidacijo zadruga «Mali Steditelj», r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Borze

9. junija.

LJUBLJANA. (Prve številke popravševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijske 84.50—0, Vojna škoda 341.50—342 (342), zastav in kom. Kranjske 20—22, Celjska hranilnica 196 — 197, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkantilna 0 — 98, Pralstidiona 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Trbovlje 0 — 460, Vevče 135 — 0, Stavna 55 — 65, Sešir 104 — 0. — Blago: Tendence za les čvrsta, za deželne prideleke neopremenjena. Zaključenih 7 vagonov lesa.

ZAGREB. Vojna škoda je malo popuščila in se je na aramizma trgovača po 348 — 350; kasa je bila zaključena po 339.50. Od zasebnih vrednot so popuščili leoni papirji. Trbovlje so se popravile. — Na deriznem tržišču ni posebnih sprememb. Le Italija se je popravila ter se je trgovala po 314.25 (včeraj 313). Notirale so de vize: Amsterdam 3278 do 2284, Dunaj 800 — 803, Berlin 1347.7 do 1350.7, Budimpešta 969.9—992.8, Italija 313.25 do 315.25, London 276.1 — 276.9, Newyork 56.7 — 56.9, Pariz 222.375 — 224.375, Praga 168.2 — 169, Curih 1093.5 — 1096.5; e f e k t i: bančni: Eskomptna 95 — 96.5, Poljo 13.5 — 16, Kreditna Zagreb 98 — 95, Hipo 60 — 61, Jugo 92.5 — 98, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Obrtna 40 — 43, Pralstidiona 850 — 855; industrijski: Gutmann 263 do 280, Slaveks 110 — 125, Slavonija 23—25, Sečerana 505 — 510, Union Našice 1600 do 1700, Dubrovačka 420 — 425, Danica 180—0, Drava 560 — 600, Isie 46 — 49, Trbovlje 450 do 460, Vevče 135 — 145, Vagon 45 — 50; državni: investicijsko 84 — 85, agrarne 50 do 51, Vojna škoda aramizma 339.5 — 341, kasa 339.5 — 341, za junij 341 — 342, za julij 342 — 344, za avgust 345 — 0.

BEograd. Devise: Amsterdam 2282 do 2288, Dunaj 799.75 — 802.75, Berlin 1346 do 1351, Bruselj 792.5 — 795.5, Budimpešta 993 — 996, Bukarešta 34.25 — 34.75, Italija 314 — 316, London 276.1 — 276.9, Newyork 56.7 — 56.9, Pariz 222.4 — 224.4, Praga 168.2 do 169, Sofija 40.75 — 41.25, Svica 1093.5 do 1096.5.

CURIH. Beograd 9.135, Berlin 128.18, London 25.25 in ena osminka, Newyork 920, Pariz 20.95, Milan 28.71 in ena šetrinika, Praga 15.40, Budimpešta 90.65, Bukarešta 3.10, Sofija 3.75, Varšava 58.10, Dunaj 37.175.

TRST. Devise: Beograd 51.50 — 52.08, Dunaj 248.75 — 250.75, Praga 58.85 — 58.85, Pariz 70.60—71.10, London 87.7250—88.0250, Newyork 18.01 — 18.11, Curih 345 — 346, Budimpešta 807 — 317, Bukarešta 10.45—10.95; valute: dinarji 31.25 — 32.25, dolarji 17.60 do 18.10.

DUNAJ. Devise: Beograd 12.465 do 12.505, Berlin 168.15 — 168.65, Budimpešta 123.78 — 124.03, Bukarešta 4.15 — 4.17, London 34.465 — 34.565, Milan 39.27 — 39.57, Newyork 700.40 — 711.50, Pariz 27.79—27.89, Praga 21.0125 — 21.0225, Sofija 5.11 in ena šestina, Varšava 79.22—79.50, Curih 126.45—126.95; valute: dinarji 12.48 — 12.49, dolarji 20.710 — 21.110.

Devina Beograd na ostalih bor

Iz življenja in sveta

Posledice drugega prekoceanskega poleta

Bellanca najavlja tip novega letala za reden promet čez Atlantik. — Priprave za potniški promet med New Yorkom in Parizom. — Medpostaji na Novi Fundlandiji in na Azorih. — Aiera radi pisemske pošte «Mis Columbie». — Najvišje odlikovanje za Lindbergha. — Lindberghove znamke za ameriške poplavljenice. — Denarna zbirka za Nungesserja in Colija dosegla milijon frankov.

Veseli nad Chamberlinovim prekomorskim poletom traja dalje in je doseglo kulminacijo v Berlinu. Seveda se to slavje niti od daleč ne more primerjati s svečanostmi, katerih je bil deležen prvi prekomorski letalec, Lindbergh, v Parizu. Inženjer Bellanca, konstruktor «Mis Columbie», je dobil naročila za nove aeroplane in je izjavil poročevalcem ameriških in italijanskih dnevnikov, da bo v kratkem zgradil nov enokrovnik za polet iz New Yorka v Rim. Istočasno dela Bellanca načrt za večmotorni dvokrovnik, ki naj bi se uvedel kot tip letala za redni promet s pasajirji med New Yorkom in Parizom. To letalo, tip prekomorskega aeroplana, bo lahko udobno naložilo do 40 pasajirjev.

Novo letalo je zamislil Bellanca v velikih dimenzijah. Opremil ga bo tudi z veliko komfortno restavracijo in z rezervnimi motorji, katerih instalacija bo skoraj izključevala nesrečo, če bi odpovedali glavni stroji. Poleg tega bo prekomorski aeroplan opremljen z vsemi potrebnimi pripomočki za pletanje. Ker bosta na nameravani zračno-prometni poti dve postaji, prva na Novi Fundlandiji, druga na Azorih, je malo ne izključeno, da bi se projekt prekomorskega poleta ne obnesel. Seveda pa ima glavno besedo ameriški kapital.

Čas poleta iz New Yorka v Pariz je predviden na 36 ur. Aeroplan bi letel z brzino 200 km na uro. Enkratni prevoz celokupnega aparata pa bi stal — vsaj prve čase — 30.000 dolarjev.

«Mis Columbie» je, kakor znano, ob svojem odhodu iz Amerike vzela na krov vrečo pošte z 250 pismi. Ta pisma so bila zgolj s posebnim žigom, katerega je dal napraviti poštni ravnatelj v Hempsteau pri New Yorku. Pisma

so bila namenjena nemškimi adresatom. V Ameriki je nastala radi te zadeve velika afera. Ker je Levine napravil iz pošte kupčijo in je prodajal žigosane znamke po 50 dolarjev komad, je nastalo v Ameriki razumljivo razburjenje. Oblasti so uvedle preiskavo in raziskujejo, kako je prišel Levine do pošiljatev in s čigavim dovoljenjem je pošto prenesel v Evropo. Ni izključeno, da bi utegnile stvari imeti celo kazenske posledice.

Ameriško društvo «Smith Sonian», kateremu predseduje vsakokratni prezident ameriških Zedinjenih držav, je sklenilo odklikovati Lindbergha po povratku v domovino s svetinjo Langues. To odklikovanje so prejeli doslej samo bratje Wright, letalec Curtiss in francoski inženjer Eiffel, zgraditelj znanega stolpa v Parizu.

Ameriška poštna uprava je sklenila natisniti za 200.000 dolarjev pisemskih znamk z Lindberghovo glavo. Izkupiček teh znamk je namenjen za nesrečne poplavljenice, katerim je Mississippi razdelal domove in uničil premoženje. Ni dvoma, da se bodo te znamke hlastno kupovale in brzo prodale.

Pariška kolonija Američanov je zbrala doslej za svoje ponesrečenih francoskih letalcev Nungesserja in Colija že nad 1 milijon frankov. K tej vsoti pa bodo prispevali še Američani. Zveza bivših ameriških vojakov pripravlja v New Yorku veliko dobrodelno predstavo, pri kateri bodo sodelovali znamenitejši newyorški umetniki in umetnice. Lindbergh bo, tako se poroča, imel ob tej priliki prvi javen nastop in bo govoril o svojih vtisih z prekomorske vožnje.

Kako smo pričakovali Chamberlina

Berlin, 7. junija.

Ko se je raznesla vest o poletu Chamberlina v Evropo, še ni bilo gotovo, ali bo pristal v Berlinu ali kje drugje. Po časopisnih vesteh je bil njegov edini namen postaviti nov rekord. V tem slučaju pa bi bil lahko cilj tudi v Moskvi.

Zato smo precej skeptično presojali konference za organizacijo sprejema na polic, predsedništvu v Berlinu, dokler niso potom radi razglasili podrobnosti sprejema in poleta.

Tako smo na binkoštno nedeljo popoldne sklenili, da morajo biti na letališču Tempelhofu tudi zastopniki Jugoslavije, dasi ne oficijelno. Bili smo res pol ure pred polnočjo tam. Ali pravilno: nameravali smo, da pridemo na letališče, prišli pa smo samo do žične ograje. Ob vhodu je delal «red» večji oddelček policije na konjih, ki je odganjal ljudi in skrbel, da so prišli na letališče samo izvoljeni od uradov, novinarstva in filma. Pravim: izvoljenci, ker je bilo res tako in so bili še ti razdeljeni po barvi propustnic v rdečo, rmeno in zeleno kategorijo.

V tem peku konjev, policajev, avtomobilov in ljudi smo dočakali ponedeljek in našli zavetišče pred konjskimi kopiti ob avtu neke dame, kakor smo kasneje doznali na podlagi avtomobilske številke.

Sicer pa naša družba ni imela časa premišljevali o neenako razdeljenih ulogah te premijere. Vedno nove množice policije so prihajale iz mesta, kjer so nadzorovali manifestacije komunističnih borcev. Prihod policije pa je vzbudil pri publiku veliko ogorčenje in dvotipe, ki so bili ravno na meji med dovoljenim in nedovoljenim. Pri vsakem oddelku je naraščalo mrmrjanje. Kakor so drugi dan poročali časopisi, je bilo več policije kot publike, skratka: parada policije, ki se je hotela to pot posebno izkazati, da bi onemogočila prizore, kot so se odigravali v Londonu

in Parizu. Na letališču samem pa ni bilo več kot 2000 oseb, dočim je stalo za ograjo in 1. polc. kordonom okrog 7000 duš. Bil sem med onimi za žično ograjo in sem imel od nekega peščenega griča precej dober pregled. Če bi bil Chamberlin dospel, ne bi bilo sprejema in slavlja, ampak samo orgija policijske domišljivosti in birokratične zaslepljenosti.

Še pred jutranjim svitom so ugasnili žarometi in pestre barve signalnih luči, ker je postajala verjetnost prihoda smelega Američana pred dnevno svetlobo vedno manjša. Listi so izdajali posebne letake in jih brezplačno delili med občinstvo.

Ko se je pričelo dani, smo mogli pregledati situacijo. Tudi publika je videla, da policija s svojimi odredbami samo draži, in je tudi dejansko reagirala na to. Sam sem videl, ko so padli najprej dvotipi, nato pa stari čevlji, kamnje in pesek.

Kmalu po solnčnem vzhodu je odletelo 10 aeroplanov Chamberlinu naproti. Ko so se ob 7. uri vrnili, niso vedeli povedati prav nič.

Radi dolgega čakanja so postajali ljudje polagoma nestrpni in ob 14.9., ko so pričeli odhajati stražniki na konjih v elegantnem trabu (parada!), spremljani od žvižgačev občinstva, se je tudi omo preostalo zvesto jedro čakalcev razpršilo.

Ad hangarjev se je valila kača avtov javnih funkcionarjev, ki so bdeli celo noč: vmes je bila tudi policija. Tedaj so tudi še poedinci spoznali, da je oficijelno vsega konec in da Chamberlina ne bo ter da je vest o prisilnem pristanku pri Eislebu radi pomanjkanja bencina resnična.

Po 36-urnem bdenju sem uro kasneje legel v posteljo in prisegel, da ne bo tako kmalu prišel čas, ko bom pričakoval zopet kakega letalca, pa če obkroži ves svet.

Upi onih, ki so mislili, da bo dospel Chamberlin popoldne, pa so bili radi drugega prisilnega postanka tudi uničeni in pomazane niso niti zelene, rdeče in rмене propustnice. Drzni Chamber-

lin pa je dospel 36 ur kasneje, kot je bilo prvotno napovedano.

Zelim, da bi pri poletu z Dunaja v Rim itd. letel Chamberlin tudi preko Ljubljane in da ne bi delala oblast občinstvu pri pozdravljanju takih ovir, kot v Berlinu!

Nov brzoparnik „Ile de France“

Francoska paroplovna družba «Cie Cie. Transatlantique» izroči na progi Havre-New York dne 22. junija 1927. nov slajno opremljeni brzoparnik «Ile de France», imenovan po sloveči francoski pokrajini. V tej ladji je izražen ves napredek modernega paroplovstva, kajti parnik je delo najbolj slovečih umetnikov sedanega časa, zamišljeno po dolgoletnih izkušnjah in temeljtem proučevanju.

«Ile de France» je največji in najmodernejši parnik sveta, kar so jih zgradili po svetovni vojni. Dolg je 241 m, širok 28 m, teža mu je 43.548 ton, brzina pa 52.000 konjskih sil. Sličen je veliki palači z razkošnimi prostori, ki so urejeni po najnovešem ameriškem sistemu. Ni je življenske udobnosti, ki bi ne bila na tem parniku pasajirjem na razpolago. Vsi notranji oddelki se odključujejo po značnosti in čistoti, naravni razsvetljavi, tekoči pitni vodi, razkošnem okraju in dragocenih preprogah. Dolžina glavne dvorane meri 24 m, širina 18 m in višina 8 m. Okna so 5 m visoka. V veliki obednici je razvrščenih 700 miz z najokusnejšo opravo in z vodometom. Njena širina znaša 27 m, torej je za 6 m širša kot cerkev Sv. Magdalene v Parizu.

Razkošne kabine prvega, drugega in tretjega razreda so opremljene z elegantnimi posteljami. Vsaka kabina ima lastno kopalnico in posebno shrambo za prtljago. Razen teh nahajalov na parniku kabinice, čitalnice, sprehajališča, igrišča, dvorane za kino in radio-koncerte, prostorne galerije in celo kapele za bogoslužje. Tiho in brzo dvigalo oskrbuje zvezo med posameznimi nadstropji.

«Ile de France» bo vozil slično kot «Paris». «France» in drugi brzoparniki francoske paroplovne družbe na progi Havre-New York, nudeč svojim potnikom vse udobnosti in prijetnosti pomorske vožnje.

Novi plesi letošnje sezone

Kaj in kako bomo plesali jeseni? Nedavno se je v Parizu vršil VII. mednarodni kongres plesnih učiteljev. Zastopane so bile domala vse evropske države. Jugoslavijo sta zastopala ga. Tina Majenska in gosp. Zvonkovi. Po predavanju raznih novih plesov so bili za letošnjo sezono odobreni naslednji klesi: tibi - dibi, new - blues, bananas, side, chibrien in andalous.

Kongres je ugotovil z zadovoljstvom, da ti novi plesi nimajo ekscentričnega značaja in kabaretskega stila, ki ga je v salone spravil originalni charleston. S svojo novo muziko in ritmom spominjajo novi plesi malo na fokstrot, figure pa so popolnoma enostavne, a vendar originalne. Nimajo pretiranih kretanj, pač pa so polne čiste tehnike in lahke za priučetv in izvajanje.

Poročila pravijo, da se takoj vidi, da ti plesi niso inspirirani od divjakov za staro Evropo, marveč od Evropejcev za civilizirane narode belega plemena. Black - bottom in charleston sta po malem evoluirala in definitivno izgubila svojo vulgarnost in zamorsko poreklo. Odslej se bosta plesala mirno in flegmatično, kakor se to že dogaja v Angliji.

Velika avtomobilska nesreča. Za binkoštno praznike je ponesrečil na avstrijskem ozemlju med Erdlachom in Solednom avtomobil dunajskega primarija profesorja dr. Lichtensterna. Vozilo se je zaleto v neko drevo ob cesti, se preukomilo in vrlo pasajirje raz sedežev na kamenito cesto. Prof. Lichtenstern in njegov sin sta zadobila večje poškodbe, profesorjeva žena, znana dunajska lepota, pa je dobljenim ranam podlegla. Prof. Lichtenstern je bil med prvimi, ki so začeli praktično izvajati Steinhachove pomlajevalne operacije.

Nova poplava Mississippija. Iz Arkansasa poročajo, da je doletela tamošnje kraje nova poplavna katastrofa. Mississippi, ki je že dolga upadel, je nanovo prestopil bregove in poplavlja več tisoč hektarjev zemlje, ki ji je doslej vedno prizanesla. Novih 20.000 ljudi je brez strehe. Ameriški minister Hoover je odstopal vnovič na inspekcijsko potovanje v prizadete kraje.

Življenje godbenih, pojočih glasov: še bolj so mu žarele oči, ves mlad je bil. Godcem so se pridružili drugi umetniki: študent je žvižgal na votle pesti, čevljar je piskal na glavnik, hromec pa se je naslonil na stebel, vzel v roko palico in godel po bergliji. — Nato je se zapel: «Kaj nam pa morejo?...» in mahljaj veselo s prazno hlačnico, ki se mu je bila odpela. —

Študentje so pili. In ko so godci zaigrali divji ples, ga je prijel, da je z velikimi očmi sledil hitrim nogam plesalcev, a zagibal je takrat s košenim delom noge, naslonil se silno na berglijo in z drugo nogo udaril takt. Zibal se je in omahoval. In še je videl: študent je strastno stiskal novodošlo plesalko — rdeča obleka in kipeče polne prsi — trdno sta se objemali telesi, glava je slonela ob glavi — O, napel in izbuljil je takrat steklene oči, duša mu je gorela. —

In ko je točajka naznanila policijsko uro in je iztirala kričeče goste, se je naslonil ob mizo v kotu in se je bridko razjokal v temi...

Liubavne noči v Firenci...

Sredina mesta ELITNI KINO MATICA Telefon 2124.

Porotne obravnave

Maribor, 9. junija

Skrajna surovost hlapca

Danes se je najprej zagovarjal pred poroto 22letni Franc Kerneža, hlapec v Makolah, ki je obtožen hudodelstva težke telesne poškodbe. Dne 26. decembra 1927 je sedel Kerneža s pos. sinom Alojzjem Kovačičem v goslini Matije Leskovarja v Makolah. Pozneje so prišli tja tudi fanje Stefan Finžgar, Rudolf Pintar in Ciril Si-rec. Le-tega sta začela obtoženi Kerneža in njegov pajdaš Kovačič v gostilni naenkrat klonofati in sta ga končno vrlega iz gosline na cesto ga podrli na tla in suvala z obunimi nozami Kerneža ga je končno še udaril z žepnim nožem po glavi nakar mu je širac ušel.

Ko sta kasneje zapustila gostilno Stefan Finžgar in Rudolf Pintar, je prišel razbesneli Kerneža še za njima in brez vsake poverda udaril Finžgarja s kolom po glavi, da se je Finžgar zgrudil v globoko nezavest. Dobil je pri tem težke telesne poškodbe in je le čudež, da se je ohranil pri življenju. Na treh krajih je dobil prelome kosti, kot pri obeh in leva čeljust je bila zlomljena in premaknjena, na čemer bo trajno impel, ker ne bo mogel nikdar več stisniti zob. Vseled poškodovanega ušesa je Finžgar izgubil sluh. Obraz ima trajno pobahjen in bo tudi vedno bolehal.

Obtoženi se je zagovarjal s silobranom, kar mu seveda ni pomagalo in je bil obsojen na 3 leta težke ječe.

Maribor, 9. junija

Predrzen sleparski carinik, ki so ga iskali pred nosom

Moža ki je danes sedel na zatožni klooli, so že dvakrat klicali pred mariborske porotnike, a ga ni bilo mogoče izkiniti. Končno so ga vendar našli. Zanimivi mož je Tihomir Mašević, 39. let star, dnevničar beogradske carinarnice rojen v Aleksincu.

Leta 1920 je položil trgovec Sava Jurč pri mariborski glavni carinarnici letni znesek, ker je bil osumljen napačne deklaracije blaga. Na vloženo pritožbo je obsodba bila razveljavljena in bi carinarnica morala Jurču vrniti znesek 30.111.16 Din. To vsoto je obdolženec Tihomir Mašević dvignil s pooblaštom Save Jurčica, ni pa zneska izročil svojememu mandatariju. Ko je Jurč zahteval, da mu Mašević izroči denar po odbitku nagrade 2000 Din, je obdolženec obljubil, da mu vsoto nakaže v par dneh posom banke.

Na osumljenega Jurčevoga zastopnika dr. Holjnika je obdolženec predložil pooblastilo Sava Jurčica, v kateri je bilo potrjeno, da je Jurčev zahtevke popolnoma poravnal. Kakor pa se je izkazalo po zaslišanju Jurčica in sodnega izvedenca prof. Čotiča, je Mašević ponaredil Jurčev podpis na pooblastilu. Iz pravnih spisov mariborskega okrožnega sodišča je razvidno, da si je obdolženec tudi že leta 1923 in 1924 na sličen način prisvojil večje zneske: enkrat Din 22.680, drugič pa celo 82.705 Din.

Ko je bil Mašević lam dne 5. junija zaslišan pri upravi beogradskega mesta, je še žalil mariborsko okrožno sodišče, češ, da je nepravilno za vsako delo in da njegovo delovanje ne velja nič radi nepravilne uporabe zakonov tuje države in da je sodno osebo s tem storilo zločin ki da se mora po zakonu kaznovati. Razen tega je žalil tudi sodnega izvedenca prof. Čotiča, češ, da je profesor falzifikator in ne profesor gimnazije. O obtožbi je rekel, da je zločina in lažniva in da se mora obravnava pred oblastvom, ne pa pred mariborskim sodiščem. Obtožen je bil zato hudodelstva doneverbe in preureske po paragrafu 104 s. k. z. Proti Maševiću bi se morala vršiti razprava že v jeseni. Toda Maševića ni bilo k razpravi. Mariborsko sodišče je nato zahtevalo od beogradske mesne občine, naj ga sloma privede pred mariborsko poroto. Ampak Maševića kratko in malo niso našli in tako je morala biti razprava v marcu zopet odgodena.

Mesec pozneje, ko je končala pomladanska porota v Mariboru, so po interpelaciji v Narodni skupščini vendarle v Beogradu aretirali izgubjenca, ki je bil v službi Sava-

ske carinarnice Mašević se je proti aretaciji pritožil in dal zopet žaljiv odgovor na zapisnik radi katerega se je številno obtožb proti njemu zopet pomnožilo. Končno je Maševića izdobil tuji mariborsko okrožno sodišče in danes je obtožen prišel porotnikom pred oči. Ostal pa je dosleden.

Takoj začetkom razprave je prebral daljšo pismeno izjavo, v kateri odklanja mariborsko sodišče kot neprilostno in ravno tako kazenski zakon, po katerem je obtožen, češ, da je avstrijski in za njega kot Srba neveljavna, ker baje ni bil objavljen v «Službenih Novinah». Za njega veljajo je srbski zakoni, ne pa avstrijski, izdelani na Dunaju.

Sodni dvor se je umaknil v svojo sobo k posvetovanju o teh odklonilnih predlogih in nato razglasil, da jih zavrača kot neutemeljene. V nadaljnjem se je Mašević zagovarjal, kakor prej. Odklonil je tudi ex officio zagovornika dr. Reismana, češ, da je to uradni, od sodišča določen zagovornik, kar zopet dokazuje da se on ne more svobodno braniti. (Istočasno pa si zopet ni hotel najeti svojega zagovornika, češ, da vsak zahteva predajem) Prič Savi Jurčicu, trgovcu v Klanjcu, je v obraz zaludil, da laže in da mu je res lasnoročno potrdil prejem cele vsote Din 30.111.16. Sava Jurčič, čokot Zagorec, je zopet zavračal lažljivca in sploh venemotno odgovarjal s krepkimi izrazi tako, da je postala razprava izredno živahna. Ko je izvedenec prof. Čotič potrdil je dokazal da je Mašević falzifikiral Jurčev podpis je Mašević odklonil tudi izvedenca, češ, da je «sumljiv» in prof. gimnazije, ne pa profesor falzifikator. Žalil pa je v svojih vlogah ni ne sodnika ne oblasti, ampak se samo branil. Ima pravico pritožiti se ministru pravde ako ga protipostavno eskortirajo iz Beograda v Maribor in tukaj sodijo po tujih avstrijskih zakonih. Napreda tudi mariborske odvete, ki so ga pred zaslišanjem, in smatra za krivico, če je sodišče zahtevalo od njega podpis odvete na njegovih meničnih tofah. Vsako poverbo odločno zanika in trdi da je vse izločal. Se ovačitelj si njemu dolžni.

Razpravi so prisostvovali tudi številni juristi. Razprava je trajala do 19. Ko so porotniki soglasno potrdili krivdo glede hudodelstva doneverbe in preureske žaljenca obsodili na uradni rok. S sodni dvor prisodil obtoženemu — upoštevaje olajševalne okoliščine in njegovo bolezen — le tri leta navadne ječe. Obtoženec je bil ob razglasitvi sodbe zelo razburjen in je prijavil ničnostno pritožbo. Po končani razpravi je vzkliznil: Živjo sodnja (po drugi verziji: Živjo Srbija!) Senatu je predsedoval vss. dr. Posega, državno pravništvo je zastopal dr. Jančič, obtoženca pa je zagovarjal ex officio dr. Reisman. Porotna dvorana je bila do zadnjega kotička zasedena.

Na osumljenega Jurčevoga zastopnika dr. Holjnika je obdolženec predložil pooblastilo Sava Jurčica, v kateri je bilo potrjeno, da je Jurčev zahtevke popolnoma poravnal. Kakor pa se je izkazalo po zaslišanju Jurčica in sodnega izvedenca prof. Čotiča, je Mašević ponaredil Jurčev podpis na pooblastilu. Iz pravnih spisov mariborskega okrožnega sodišča je razvidno, da si je obdolženec tudi že leta 1923 in 1924 na sličen način prisvojil večje zneske: enkrat Din 22.680, drugič pa celo 82.705 Din.

Ko je bil Mašević lam dne 5. junija zaslišan pri upravi beogradskega mesta, je še žalil mariborsko okrožno sodišče, češ, da je nepravilno za vsako delo in da njegovo delovanje ne velja nič radi nepravilne uporabe zakonov tuje države in da je sodno osebo s tem storilo zločin ki da se mora po zakonu kaznovati. Razen tega je žalil tudi sodnega izvedenca prof. Čotiča, češ, da je profesor falzifikator in ne profesor gimnazije. O obtožbi je rekel, da je zločina in lažniva in da se mora obravnava pred oblastvom, ne pa pred mariborskim sodiščem. Obtožen je bil zato hudodelstva doneverbe in preureske po paragrafu 104 s. k. z. Proti Maševiću bi se morala vršiti razprava že v jeseni. Toda Maševića ni bilo k razpravi. Mariborsko sodišče je nato zahtevalo od beogradske mesne občine, naj ga sloma privede pred mariborsko poroto. Ampak Maševića kratko in malo niso našli in tako je morala biti razprava v marcu zopet odgodena.

Mesec pozneje, ko je končala pomladanska porota v Mariboru, so po interpelaciji v Narodni skupščini vendarle v Beogradu aretirali izgubjenca, ki je bil v službi Sava-

Če hočete imeti lepe roke.

Najenostavnejše sredstvo za lepe, bele, mehke, roke.

Sodobna ženska moda zahteva, da ostanejo roke gola. Zato je neobhodno potrebno za one, ki hočejo biti elegantne, da imajo lepo kožo, brez vsake nepotrebne dlake. Nemože je torej se posluževati britve, ki trga in žge, povzročuje mozolje in zapuščja za seboj črne pike po koži. Navadni depilatorji, komplicirani in slabo dišeči, pa mnogokrat napravijo po koži rdečico. Poskusite vendar in to takoj, naš Taky. Ta parfumsirana krema se uporablja kakor prihaja iz tubice ter odstranjuje v petih minutah vse nepotrebne dlake.

Taky razkrajja dlakine korenine in napravi kožo prožno, mehko in belo. Taky je poceni in se ne suši. Če Vas ta prvi poizkus ne bo zadovoljil, se Vam bo denar vrnil. Vi ne riskirate torej nič.

Glavna zaloga

HENRY H. NEUMANN, ZAGREB

Boškovjeva 42.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

80-a

Joža Kapner:

Siromak

Študentje so vstopili, se ustavili na stopnicah in pšer oči po ogromni, obokani votlini, kjer je v sredi rastel mogočen steber. Ob steni so po vrsti stali sodi, mali in veliki. Nad mizami je plaval lahna megla in opojno objemala veselje družbe.

Tam izza kopice moških se je oglašilo pritlikavo in subotno ženšče s cigareto v ustih: «O, živijo, pevci pridejo!» In jim je migljala ter jih klicala. Študentje so pristopili k družbi železničarjev, financarjev in delavcev, pozdravljali so, sprejemali kupice in živo napivali. Študent je povzel glas in omizje je zapelo divje in zategnjeno. Oglašilo so se pri sosednih mizah in pristopili: poštni uslužbenec z značilnim kratkim ogrinjalom in dolgimi brki je z rokami pomagal nižati bas, pijan komij je stopil na stol in dirigiral z omahujočimi rokami. Vse je pograbilo močna pesem.

Se polpriletni hromec z berglijo, ki je dozdaj slonel na stebri in začuden gle-

dal, se je približal in vreščal s široko odprtimi usti. Nosl je na sebi strgano obleko, prazno hlačnico je bil zapel za pas; stas mu je bil koščen, obraz bolestno izmučen, oči tonile.

A pesem ga je gonila, zaživele so mu oči in pot mu je tekla po obrazu.

Zenšče se je privleko k študentu, oklenilo se njegove roke: «Franci, danes jaz plačam. Samo plesati moraš z menoj!»

Ko so odpeli, je prišla z litrom črne-ga vina in polno pestjo cigaret. Považila je študente v drugi kot k posebni mizi. Hromec je še pel in ploskal, o, pesem je živeval v njem in njegovih očeh —

Takrat so zagodili godci — piskač, harmonika in bas. Zopet je zaživele pod belo meglo in v košenih telesih. Največji študent je pograbil pritlikavo in jo tesno privil k sebi, železničar je prignel debelo točajko, tam sta se učila vrtni nerodna hlapca.

Hromec se je ob steni poganjal mimo plesalcev h godčevski mizi in gledal, gledal kakor otrok, zdaj godca, zdaj ples. Čudil se je in pil s slastjo lepo

M. Zévac

Papežinja Favsta

Roman

»Oh, gospa,« je viknila, »kakšna nesreča!... Premagani sva... poraženi!...«

»Kdo pravi, da sem poražena!« jo je osorno zavrnila Favsta. »Kakor da me je vobče moči poraziti!... Strah vam je zmešal razum, ubožica. Zahvalite Boga, da sem vsaj jaz pri pameti in da ne pozabljam svojih dolgov...«

»Kaj hočete reči?« je zajecjala opatica.

»Reči hočem, da ste mi dobro služili in da ni vaša krivda, če je zopet naključje za nekaj časa onemogočilo izvršitev mojih načrtov. Pošljite jutri zarana v moj dvorec; dogovorjena vsota bo izplačana, kakor da se ni nič zgodilo...«

Klavdina se je z radostnim vzklikom sklonila do Favstine roke in jo je vroče poljubila.

»Ne samo da ste mogočni,« je zamrmrala; »vteleseno velikodušje ste!«

»Ne pretiravajte,« je hladno odvrnila Favsta. »Res je samo to, da plačujem, kar sem dolžna, pa naj bo moj dolg denar, prijateljstvo ali sovraštvo... Ne pozabite teli dveh mrličev, gospa opatica, in ukrenite, da ju krščanski pokopljejo na našem pokopališču.«

»Vaš ukaz bo izpolnjen, še preden se zdani.«

»Prav. Zdaj me spremito k sebi, da odložim slovesno odelo...«

Vrzel v vrtnem obzidju je bila zasenčena po drevesih in je ležala v popolni temi. Ko je prišel Pardaillan do nje, sta se zdajci vzdignili iz noči dve človeški postavi. Vitez je nehote zagrabil za meč.

»Nikarite, gospod!« ga je odgovoril nekdo z znanim glasom. »Midva sva, Picouic in Croasse. Čakala sva vas, da bi vsi hkratu odšli za gospodom vojvodo Angoulémskim...«

»Čakala sta me, nepridiprava!« se je zasmejal Pardaillan. »Kakor da sem bil Bog zna kako daleč od vaju dveh!... Zakaj me nista poiskala?... Stavim, da sta se zbalala nevarnosti, v kateri sem bil.«

»Nikakor ne, gospod vitez,« je užaljeno oporekel Picouic. »Saj menda še pomnite, da sem takoj priskočil k vam, ko se je začelo? Ko pa ste planili v paviljon, ste tako naglo zaloputnili vrata za seboj, da nisem mogel za vami... V vražji nevarnosti ste me pustili, vse kar je res!... Nu, kaj sem hotel? Spopasti se z njimi nisem mogel, ker sem bil sam. Baš toliko da sem se utegnil izmuzniti. Jadrno sem hitel k lopi, v kateri je bil skrit Croasse. Poklical bi ga bil na pomoč, toda žalibog sem ga našel že v srđitem boju z nevidnimi sovražniki...«

»Bilo jih je kakor listja in trave!« je zakrkal junaški Croasse, ki je še zdaj trepetal od poguma. »Petdeset ali šestdeset, nemara celo sto... Kakih trideset sem podavil, ostali so mi ušli.«

»Nu vidite,« ga je prekinil Picouic, »preden je on pokončal svojih trideset nasprotnikov in preden sem mu dopovedal, da so v sredi votli okoli jih pa nič ni — je seveda prešlo nekaj časa... Ko sem ga privlekel na pozorišče, nisva videla nikogar več razen vas in okrutnice, ki je govorila z vami. Nevarnost je bila po tem takem minila; sklenila sva, da počakava...«

»Prav,« je pokimal Pardaillan. »Kje so ostali?...«

»Mala pevka je bila v nezvesti, ko jo je gospod vojvoda odnesel z vrta. Nikamor drugam ni mogel iti z njo kakor k studencu.«

Pardaillan je naglo krenil proti znožju Kalvarije. Stopal je tako urno, da sta ga Picouic in Croasse vzlic svojim dolgim krakom le s težavo dohajala. Ko pa je prišel do studenca, je takoj spoznal, da je usoda nocojšnje noči tudi tu opravila svoje delo...

Minuta po Violettinem prebujenju iz omedlevice je bila vsem trem, Claudi, Karlu in njej sami, minuta vzhitene sreče. Vsi trije skoro niso mogli verjeti, da so res združeni in svobodni. Vprašanja, vzkliki, stiski roh, poljubi in solze, vse to početje ljudi, ki so dolgo in kruto trpeli, jim je naposled olajšalo srca, tako da so mogli z mirnejšim duhom pregledati svoj položaj.

Za Karla in Violetto je bil ta položaj prekrasen; za mojstra Clauda je bil brezpno mrk...

Zdaj, ko je bila mladenka oteta in združena s svojim dragim, je bilo zanj čas, da ga nestane... čas, da umre!... In šele zdaj, ko je spet videl svoje dete, je čutil in razumel vso grozotnost besede: umreti!...

Pri luči meseca, ki je med tem pogledal izza oblakov, je vojvoda Angoulémski spoznal v Claudi moža, s katerim je nekoč govoril v svojem dvorcu v Progarski ulici. Toda ubogi mladenič nocoj ni mislil na skrivnost v starčevem življenju, ki ga je tistikrat vznemirila. Strmel je v Violetto, kakor da se je ne more nagledati do smrti.

Samo Violetta je pazila na oba: na ženina in na Clauda, ki ga je še vedno imenovala očeta. Svidenje z dragim jo je osrečevalo tako neizmerno, da se je komaj upala verjeti svojim očem. A tudi otroška vdanost do Clauda je bila globoko vkoreninjena v njenem srcu...

Najsigurnejše v porabi, torej najboljše.

REFORM

steklenice

za konzerviranje sadja in povrtnin v vseh velikostih ter vse druge pritlikline in Zupančeve knjige: Konzerviranje sadja in povrtnin ima v zalogi trdka

LOVRO PETOVAR, Ivanjovci.

Ceniki so pošljejo na zahtevo.

Potreben nam je za električni pogon naše tvornice v Smederevu izkušnen

električar

ki je že samostojno vodil take pogone. Interesenti naj se pisмено obrnejo z označbo dosežanj službovanja in spricvali na Srpsko Akcionarsko Rudarsko-Topioničko-Industrijsko Društvo, Beograd, Miloša Vel. 62. 6063-a

„VENECIN“

je izredno učinkujoča voda proti revmatizmu in išiasu, želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran

Dobite zopet v vsaki lekarni. Skladišče za grosiste: ISIS d. d. Ljubljana.

Joghurt

se dobi v mlekarini BERNHARD, Maribor, Aleksandrova cesta 51 in Koroška cesta 10.

L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 13

izdelovatelj dežnikov in drobno! Na debelo!

Zaloga sprehajalnih pallo

Stari dežniki so enostavno orodja.

Potrjim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je po kratki mučni bolezni preminul srčnoljubljani sin, brat, stric, svak, gospod

Alojziji Dermota

pripravnika finančne kontrole danes ob 13. v drž. bolnici. Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto, dne 11. t. m. ob 16. iz mrtvašnice drž. bolnice. Ljubljana, 9. junija 1927.

ZALUJOČI OSTALI.

redno gradite

VODNO KOLO

ali

Vodno moč

Zahtevajte ponudbe za

Turbine

od F. A. SCHNEITER, SKOFJA LOK, podjetje za gradbo vodnih turbin

POZOR!

Letos posla vimo novo

hidraulično stiskalnico

vsled česar

prodamo 2 dobro ohranjeni STISKALNICI (Mayfar)

Kdor se zanima izve ostalo pri Srečko POTNIK in drug, Ljubljana, Metelkova ulica 13. 693

MALINE!

Vse stare in eventualno nove dobavitelje malin prosimo, da nam v najkrajši dobi poročajo glede uspevanja istih, približna količina, ki se pričakuje, nadalje ali dobavitelj razpolaga sam s transportno posodo ali je isto potrebno dostaviti. Točna navodila glede zbiranja, odpremljanja malin in vse ostalo sledi po dospelih prvih poročilih. Vse tozadevne ponudbe je nasloviti na:

Srečko POTNIK in drug,

parna destilacija itd., LJUBLJANA, Metelkova ulica 13.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

†

Vsega mogočnega je sklenil v svoji sveti pravni volji, da odpokliče k sebi za večno plačilo in povračilo ljubečega našega moža, očeta, sina in brata, gospoda

Alojzija Hudca

trgovca in posestnika

danes dne 8. junija 1927 ob 21. uri po daljši mučni bolezni, previdnega večkrat s sv. zakramenti za umirajočega.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v soboto, dne 11. t. m. ob 12.10 dop. iz hiše žalosti na isto pokopališče v Mirni peči. Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Mirna peč dne 8. junija 1927.

Lojzika roj. Bukovec, soproga Vekoslava, Vida, Bogomira Marija, Gabrijela in Lojzek, otroci; Josip Hudca, oče; sestra in brat in ter ostali sorodniki

†

Ivan Rak, gostilničar in hišni posestnik, naznanja v svojem imenu svojih otrok Edvarda, Marijane in Štefanije globoko pretresljivo vest, da je njegova srčno ljubljena soproga, oziroma mati, stara mati in tačča, gospa

Marija Rak

v torek, dne 8. junija ob 1/4 1. uri zjutraj po dolgem trpljenju, previdna s svetimi zakramenti za umirajočega, v 74. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pozemeljski ostanek predloge pokojnice se bodo v petek, dne 10. junija ob 3. uri popoldne, v hiši žalosti slovesno blagoslovili in prenesli k večnemu počitku na okoliško pokopališče Sv. Martina pri Velenju.

Sv. maša za dušnico se bo brala v soboto, dne 11. junija, ob 8. uri zjutraj v farni cerkvi Sv. Martina pri Velenju.

Velenje, dne 8. junija 1927. 6065-a

Skladišče

v Ljubljani, popolnoma suho

iščem.

Ponudbe z navedbo najemnine na upravo „Jutra“ v Ljubljani pod „stev. 54“.

MIZARJI!

Vezane plošče

(Sperrplatten)

dobite najceneje v vsaki množini pri I. G. REPS, Ljubljana, Tesarska ul. 3 (Karlovska cesta). 6060-a

Zahvala.

Za mnogobrojno izraženo sožalje ob prebriski izgubi naše mame in stare mame, gospe

Terezije Zakrajšek

se najpresrečnejše zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so drago nam pokojnico spremlili v tako mnogobrojnem številu k večnemu počitku. Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, darovalcem cvetja in vencev ter gg. pevcom za v srce segajoče žalostinke. Vsem naša najiskrenejša zahvala.

VRHNIKA, pri Ložu, dne 9. junija 1927.

Zalujoči ostali.

Dražbeni oklic.

Dne 13. junija 1927 ob 8. uri prodalo se bo na licu mesta v Rajhenburgu na javni dražbi v konkurzni sklad Alojza Božičnik-a spadajoče trgovinsko blago, ki je glasom inventarnega zapisnika cenjeno na okroglo 16.000 Din. Prodajalo se bo na drobno ter se začne s pozivom k stavljanju ponudkov pol ure po označenem času. Med tem časom pa se lahko predmeti ogledajo. Inventarni zapisnik se lahko ogleda pri upravitelju mase dr. Roku Jesenku, odvetniku v Savelici. 6960-a

Žovarniško poslopje

na periferiji Ljubljane, pripravno za tekstilno, železno, elektrotehnično in drugo industrijo

prodamo takoj

eventuelno oddamo v najem.

Ponudbe na oglašni odderek „Jutra“ pod »TOVARNA 250«.

PRVA LJUBLJANSKA VELEPRAŽARNA ZA KAVO

KAROL PLANINSEK

priporoča svoje priznane najboljše mešanice

PRAŽENE KAVE

Cenji odjemalcem se zmelje kava električnim mlinom takoj pri nakupu brezplačno in sicer za turško ali navadno kavo.

Prodajalnica: Dunajska c., vogel Tavčarjeve ul.

Razpis.

Tvornica duvana v Ljubljani

razpisuje na temelju odobrenja Uprave državnih monopolov v Beogradu od 27. maja t. l. IMBr. 8051

zgradbo novega hladnjača

pri tvornici duvana v Ljubljani potom direktnih ponudb.

Stroški za gradnjo hladnjača proračunjeni so

1. na tozarska dela in dobavo Din 65.600.—
2. na kleparska dela in dobave » 900.—

Ukupno Din 66.500.—

Podatke, pojasnila in ofertne pripomočke dobijo interesi med uradnimi urami pri Tvornici duvana v Ljubljani. Ponudbe, opremljene s kolkom od Din 5.—, morajo izročiti ponudniki v zapечатem zavrtku z oznako »Ponudba za zgradbo hladnjača« najkasneje do 29. junija t. l. Tvornici duvana v Ljubljani.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na stavbene pogoje ter da bo položil, ako bo zgradbo dobil, 10 odstotkov kavicije od ponudene vsote.

Iz pisarne Tvornice duvana v Ljubljani

št. 338-10 od 1. junija 1927. 6535-a

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Preostavljajo vlog, nakup in prodaja vsake vrstne vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Brzlojavke: Kredit. Ljubljana. Telefon št. 40, 157, 146, 100, 101, 102.